БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 52 (7082)
МАРТЫН 3
ЧЕТВЕРГ
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэриие бэелүүлхын түлөө бүхы хүсэеэ зорюулая

Российска Федерациин ажалшад иладүү бусад союзна республикануудай ажалшадтай хамта февралиин 27-до засагайнгаа газарта эрхим хүбүүд, басагадаа hунгаа. Энэ удаа хадаа коммунистнууд болон партиинабэшэ хүнүүдэй арадай блогой хүсэн түгэс илалтые үшөө дахин ерэшэлэн харуулаа. Арадай ажахые саашадань хүгжөөхэ тухай Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын табиhан зорилгые бэелүүлхын тулада бүхы хүсэеэ зорюулхаар бэлэн байhанаа советскэ хүнүүд мэдүүлнэ.

Арадай ажахын шухала hалбари болохо хүдөө ажахые хүгжөөн дэбжүүлхэ хэрэгтэ парти, правительство үргэлжэ ехэгээр анхаралаа табидаг. Мүнөөдэр малажалые хүгжөөхэ, илангаяа тэрэнэй ашаг шэмые эрид дээшэлүүлхэ зорилго партиин ЦК-гэй январска Пленум табяад байна. Арад зоной ажабайдалые улам hайжаруулгада парти, правительствын зорюулhан анхарал оролдолго гэжэ советскэ хүнүүд энэ тогтоолые ехээр hайшаажа, бодотоор бэелүүлжэ эхилээ.

Манай республикын ажалшад — колхозникууд, механизаторнууд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые бэелүүлхэ арга боломжонуудаа шүүлэн, ойрын 5—6 жэл соо ажахыгаа хүгжөөхэ хэмжээ-ябуулгануудые хараална. Аймагуудта hаяхан үнгэрhэн партийна эдэбхитэдэй суглаанууд мүн лэ энэ асуудалые зүбшэн хэлсэхэ зуураа, малажалые хүгжөөлгэдэхи ехэнүүд дутагдалнуудые усадхаха тухай, энэ hалбариие ошадань хүгжөөжэ, ойрын жэлнүүдтэ мяха, hү, тоhо, нооhо болон бусад продуктнуудые үйлэдбэрилгэ хэдэ дахин ехэдхэхэ арга боломжонуудай бии байhан тухай онсо тэмдэглэhэн байна.

Нийтын малажалые түргэнөөр хүгжөөн дэбжээлгэ хадаа парти ба тэрэнэй хүдөө ажахыдахи эгээн шухала зорилго болоод байна гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленум хэлэhэн байна. Ойрын 5—6 жэл соо малажалай гол продуктнуудые үйлэдбэрилгэ нилээд ехэдхэхэ гэжэ Пленумэй тогтоол соо заагдаа. Энэ зорилгые бэелүүлээд байхадаа арад зоной улам ургажа байгаа эрилтые эдеэ хоолоор, промышленностиие түүхэй эдээр хангадаха болоно. Энэ зорилгые бэелүүлхын тулада манай республикын колхозууд, МТС-үүд болон совхозууд малажалдахи гээгдэлые түргэнөөр усадхаха ёhотой. Закаменэй, Ториин, Ахын, Хориин, Түнхэнэй болон бусад олон аймагуудай колхозууд малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхын түлөө хүдэлмэри огтолон хэдэггүй зандаа. Партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолой гараhаар жэл хахадhаа үлүү сат үнгэрөө, теэд эдэ аймагуудта малай ашаг шэмэ оройдоо дээшэлээгүй. Эдлүүриин 100 гектар газарта малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ хараад үзөө hаа республика дотор тон батахан гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Колхоз, МТС, совхоз бүхэнэй газараа ямар эдлэжэ, 100 гектар бүхэндэнь хэды шэнээн продукци үйлэдбэрилжэ байhыень хаража үзэнгүй, миин лэ тоо толгой хараад лэ ажалыень сэгнэхэ гээшэ буруу. Хэжэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозые хараад үзэе. Энэ артель ажахыгаа хүгжөөжэ, урагшань татажа байhан колхоз юм. Теэд, нийтынгээ ажахые улам хүгжөөхэ арга боломжонуудаа үшөөл дутуугаар хэрэглэнэбди, эдлүүриин 100 гектар газарта оройдоо 12 үхэртэй, 3 үнеэдтэй байнабди, малhаа багахан продукци абанабди гэжэ колхозникууд тоосоото суглаан дээрээ хэлэhэн байна. Иимэ баримтанууд бусадшье аймагуудта бии байна.

Малажалай тон хангалтагүйгөөр хүгжөөгдэжэ байhанай шалтагаан юуб гэхэдэ, аймагуудай партийна, советскэ органууд партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй шиидхэбэриин ёhоор хүдэлмэреэ шэнэдхэн табижа шадаагүй, колхозууд болон МТС-үүдые халирхай муугаар хүтэлбэрилдэг зандаа. Малажалай ехэ гээгдэлтэй байhанда машинно-тракторна станцинууд ехэ зэмэтэй. Малажалые хүгжөөхэ хэрэгтэ МТС-үүд муугаар хабаадана. Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолой ёhоор машинно-тракторна станцинууд малажалые хүгжөөхэ хэрэгтэ шиидхэхы үүргэтэй. Эдэнэр малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилхэ хэрэг эмхидхэлсэхэ, колхозуудай фермэнүүдтэхи гол шухала хүдэлмэринүүдые механизацилха, малда тэжээлэй база байгуулха асуудал шиидхэлсэхэ уялгатай.

Энэ тогтоолой ёhоор ойрын жэлнүүдтэ мяха, hү, нооhо, үндэгэ болон хүдөө ажахын бусад продуктнуудые урдынхидаа оробол hураггүй ехээр үгэхэ болоод байна. Энэ зорилго бэелүүлхын тулада колхозууд, МТС-үүд болон совхозууд түбхын түрүүн малдаа тэжээлэй база байгуулха, тингэжэ ашаг шэмыень эрид дээшэлүүлхэ уялгатай. Энэ асуудалые шиидхэхэ арга боломжо юуб гэхэдэ, хээрын сабшалангай ургасые hайжаруулхатай хамта кукуруза ехээр тариха хэрэгтэй. Манай республикын эрхэ байдалда кукуруза тарилга хадаа малаа тэжээлээр хангаха асуудал шиидхэхэ байна. Энэ жэлдэ республика дотор 40 мянган гектар газарта кукуруза таригдаха. Колхозууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ жэлдэ кукурузые имагтал hайн газарта, пар дээрэ гү, али нёдондо хахалhан шэнэ газар дээрэ тариха ёhотой. Бэлэдхэлэй хүдэлмэри хаа хаанагүй мүнөөнhөө ябуулха хэрэгтэй.

Малай ашаг шэмые дээшэлүүлхын тулада малда hайн типовой байрануудые олоор бариха хэрэгтэй. Барилгын материал бэлэдхэхэ, барилгын хүдэлмэри мүнөө хаа хаанагүй үргэнөөр ябуулагдаха зэргэтэй.

Ойрын жэлнүүдтэ малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ехэдхэхэ зорилго амжалтатайгаар шиидхэхын тулада аймагуудай партийна, советскэ органууд хүдөө ажахые хүтэлбэрилгэеэ hайжаруулжа, колхозууд, МТС-үүд болон совхозуудые тодорхойгоор хүтэлбэрилдэг болохо ёhотой.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Уранзохёолшо В. В. Ивановые Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнаха тухай

Уранзохёолой литературын талаар габьяатай байhанайнь түлөө, жара наhа гүйсэhэнтэйнь дашарамдуулан уранзохёолшо **Иванов** Всеволод Вячеславичые **Ажалай Улаан Тугай** орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль
1955 оной мартын 1.

Шэнэ газар элдүүрилжэ байhан районуудта экспедици гаргагдаба

СССР-эй Городской ба хүдөөгэй барилгын министерство шэнэ ба боро газар элдүүрилжэ байhан Казахстанай районуудта экспедицинүүдые гаргаа. Тэдэнэр тариаанажалай шэнэ совхозуудай центральна буусануудые бариха участогуудые тодорхойлхо юм.

Москвагай, Ленинградай, Киевэй, Минскын архитекторнүүд, инженернүүд, техникүүд ба бусад мэргэжэлтэдээр экспедицинүүд бүридүүлэгдэhэн байна. Тэдэнэр хадаа урда зохёогдоhон түсэблэлгын схемэнүүдэй үндэhөөр байрын гэрнүүддые, культурно-ажаhуудалай байшангуудые, үйлэдбэриин болон ажахын барилганууды хэхэ газарнуудые шэлэн олоно.

Кустанайска, Акмолинска, Алма-Атинска, Хойто-Казахстанска, Павлодарска, Семипалатинска ба хамтадаа арбан хоёр областьдо экспедицинүүд хүдэлмэрилжэ байнхай. Тэдэнэр 246 шэнэ совхозой центральна буусануудые бариха участогуудые шэлэн олохо юм.

(ТАСС).

Түрэл орон доторнай

Олзоборилгын кооперациин 1500 шэнэ предприяти баригдажа байна

Олзоборилгын кооперациин 1500 предприяти орон дотор мүнөө баригдажа байна. Шэнэ барилгануудай тоодо, барилгын материалнуудай олон заводууд оролсоно. Иимэ заводууд РСФСР-эй, Белоруссиин, Украинын, Грузиин, Казахска ССР-эй городуудта баригдажа байнхай.

Эдэ республикануудта металл болбосоруулдаг промышленностиин гушан заводой барилга мүн лэ эхилээ.

Манай орон дотор бүтээгдэдэг мебелиин 50 шахуу процентыень олзоборилгын кооперацинууд үйлэдбэрилдэг юм. Тбилисидэ, Бакуда, Вильнюстэ, Молотовто, Советскэ Гаваньда (Хабаровска хизаар) мебельнэ механизированнэ предприятинуудай барилга дүүргэгдэхэеэ байна. Тэрэнэй тус бүхэниинь жэл соо дүрбэ—таба миллион түхэригэй продукци үйлэдбэрилэн гаргаха юм.

Хүн зониие ажаhуудалай талаар хангаха предприятинуудые барилгада мүнгэ hомололго нэгэ хахад дахин ехэ болгогдоhон байна. Оёдолой, гуталай, часай ба бусад мастерскойнуудтай 145 комбинат промышленна томо центрнүүдтэ нэмэжэ баригдаха байна. Районно центрнүүдтэ болон посёлогуудта хэдэн зуун багахан предприятинууд нээгдэхэ юм.

(ТАСС).

Квадратно-гнездовой аргаар таридаг болохо

ВОЛОГДА, мартын 1. (ТАСС). «Дикое» гэжэ совхозой солото бригадир Л. В. Орлова Горькиин нэрэмжэтэ городской кинотеатр соо үгэ хэлэhэн байна. Тэрэ хадаа 1954 ондо хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаhан байха юм. Тэрэнэй бригада кукуруза таридаг юм. Кукурузаяа квадратно-гнездовой аргаар таридаг, газараа хэрээhэлүүлэн механизированнээр элдүүрилдэг, үбhэ ногооень нэгэтэбэшэ түүдэг ба ургамалнуудтаа нэмэлтэ тэжээл үгэдэг байhанайнгаа ашаар үнгэрэгшэ жэлдэ гектар бүриhөө 600—700 центнер ногоон тэжээл абаhан байна.

Энэ жэлэй үбэлжэлгэ дээрэhээ хаража үзэхэдэ, үнеэд кукурузна силосые бусад силостэ орходоо дуратайгаар эдидэг байба. Совхоз хадаа имагтал кукурузаhаа силос дараха, тиихэдэ хээрын бүхы ногоонуудые үбhэн болгон хэрэглэхэ гэжэ шиидхээ.

Мүнөө энэ совхоз кукурузын тарилгые үргэдхэхын тулада пропашной культура таридаг газарнуудhаа участогуудые нэмэжэ таhалhан байна. Мүнөө үтэгжүүлгэ гаргагдана, үрэhэн ба квадратно-гнездовой аргаар тарилга хэхэ зэр зэмсэгүүд бэлэдхэгдэнэ.

Мүнөө жэлдэ областиин бүхы колхозууд ба совхозууд кукуруза тариха байна.



Таджикиска ССР. Колхозуудта эрген хартаабха тарилга эхилээ. Энэ культурын талмай үнгэргэшэ жэлэйхидэ орходоо нэгэ хахад дахин ехэ болохо байна. Гиссарска нугада Сталинабадска районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз хартаабха тарилгые түрүүлжэ эхилhэн байна. Тус колхоз хамта дээрээ 250 гектарта хартаабха тариха юм. Сталинабадска 1-дэхи МТС-эй механизаторнууд энэ талмай дээрэнь хартаабхые квадратно-гнездовой аргаар тарижа үгэхэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сталинабадска районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо квадратно-гнездовой аргаар хартаабха тариха талмай элдүүрилэгдэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудта туhаламжа үзүүлэгдэнэ

Ой модоной ба саарhанай промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзай ЦК политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществотой хамта Красноярска хизаарай, Карело-Финскэ ССР-эй, Вологодско, Кировскэ, Молотовско болон бусад областьнуудай томо леспромхозуудта мүнөө жэлдэ лекторинуудые эмхидхэхэ байна.

Ороной леспромхозуудта профсоюзай ЦК ехэ туhаламжа үзүүлнэ. Архангельска, Вологодско, Молотовско, Костромской ба бусад областьнуудта режиссернууд, балетмейстернүүд, хормейстернүүд эльгээгдээ. Тэдэнэр нютагуудта гарахадаа уранhайханай самодеятельностиин коллективүүдэй хүдэлмэри hайжаруулха хэрэгтэ туhалhан байна. Мэргэжэл ехэтэй лекторнүүд Москваhаа хододоо эльгээгдэжэ байдаг. Леспромхозуудай болон модо урадхуулгын конторонуудай клубууд нотонуудые, пьесэнүүдые, дуунуудые, 85 комплект духовой оркестр, дүрбэ мянган гармони ба баян абаhан байна.

Хэдэ хэдэн областьнуудта профсоюзуудай обкомой дэргэдэ костюмай базанууд байгуулагдаа. Тэдэнэр тус бүридөө 300 элдэб янзын костюмтай юм.

Модо бэлэдхэлэй ба модо урадхуулгын предприятинуудай библиотекэнүүд, уншалгын газарнуудта эльгээхын тулада профсоюзай ЦК 390 хэhэг газетэ ба журналнуудые захяа. Тэдэнэй тоодо «Огонек», «Крокодил», «Советскэ Союз», «Эрдэм ба шажан» ба бусад олон газетэ журналнууд ороно.

Ой модоной промышленностьда культурно-нийтын ба физкультурна хүдэлмэри ябуулхын тулада гансахан профсоюзай зүгhөө энэ жэлдэ 70 миллион үлүүтэй түхэриг hомологдоо.

(ТАСС).

Март hарада гурбан тираж болохонь

Энэ жэлэй март hарада гүрэнэй шүүбэритэ урьhаламжануудаар гурбан тираж болохонь. СССР-эй арадай ажахые hэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй дүрбэдэхи урьhаламжын шүүбэринүүдэй тираж Черкассы городто мартын 13-да болохо байна.

СССР-эй арадай ажахые хүгжөөлгын (1953 ондо гаргагдаhан) гүрэнэй урьhаламжаар удаадахи тираж мартын 20-до Кустанай городто болохо.

Гүрэнэй гурбан процентнэ урьhаламжын ээлжээтэ тираж Москвада мартын 30-да болохо юм.

(ТАСС).

Колхозуудай малшадта шефскэ туhаламжа үзүүлэгдэнэ

ЛЕНИНГРАД, мартын 1. (ТАСС). Кировскэ заводой коллектив шефтээ абаhан Кингисеппскэ районой Димитровэй нэрэмжэтэ колхоздо үнеэдэй байра баряад, фермынь ажал ехэтэй бүхы хүдэлмэриие механизировалжэ үгөө. Тэжээлэйнь цех соо бүдүүн ба концентрированнэ тэжээл буйлуулха агрегат тодхогдоо. Мүн наг шэбхэ хадагалдаг газар хүрэтэр дүүжэн харгы түхеэрэгдээ. Тэрэшэлэн, автоуhалуури ба электричествээр үнеэ hааха агрегат тодхогдоhон байна. Һаалишадта амаралтын комнато болон душ түхеэрэгдэhэн байна. 350 тонно багтаасатай силоснэ башни үнеэнэй байрын хажууда хирпиисээр баригдаа. Шефтээ абаhан районойнгоо Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо 500 хониной байха байра тэдэнэр барижа үгөө.

Городой бусад предприятинууд болон эмхи зургаанууд хүдөөгэй ажалшадта мүн лэ туhаламжа үзүүлнэ. Жэшээлхэдэ, СССР-эй Барилгын министерствын 20-дохи трестын коллектив Рощинска районой «Красный пограничник» колхоздо 180 гахайн байха нэгэ байра шлакоблогуудаар барижа үгөө. Мүн 300 тонно овощь хадагалха газар хабсаргагдадаг түмэр бетоноор баригдаа. Малажалайнь фермэдэ водопровод оруулагдаа.

Һүүлэй хахад жэлэй турша соо Ленинградска предприятинууд договорой ёhоор областиин хүдөө ажахын артельнүүдтэ малай 350 байра, хэдэн зуун силоснэ башнинуудые, хахад башнинуудые, хамта дээрээ 300 мянган тонно тэжээлэй багтаха хэмжээтэй цементэлэгдэhэн траншейнүүдые барижа үгөө. Шефүүд хадаа 222 мянган кубометр барилгын модо бэлэдхэжэ үгэhэн байна.

Гахай олоор шахана

ЧЕРНИГОВ, мартын 1. (ТАСС). Областиин колхозууд хэдэн олон мянган гахай шахаhан байна. Шэнэ жэлэй гараhанhаа хойшо үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхидэ орходоо хоёр шахуу дахин ехэ гахайн мяхан үйлэдбэрилэгдөө.

Малшад гахайнуудые гол түлэб хартаабхаар шахадаг юм. Үнгэрэгшэ жэлдэ хартаабхын валовой суглуулга нилээд ехэ болоhон байна. Гахайн тэжээлэй 70—80 процентынь хартаабха болонхой. Энэ хадаа орооhо тариаанда алмасатай байхаhаа гадна, гахайн мяханай өөрынь үные химдаруулна.

Партиин шиидхэбэриие бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлхэбди

Манай колхозой гэшүүд партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые туйлай ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтажа, табигдаhан зорилгонуудые бэелүүлхэ арга боломжонуудаа хаража үзэбэ. Колхозой гэшүүд энэ зорилгые бэелүүлхэ талаар бодото хэмжээ-ябуулганууды hаяхан үнгэргэгдэhэн хамтынгаа суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэбэ. Элидхэл хэhэн правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Старков, мүн суглаан дээрэ үгэ хэлэhэн колхозникууд Пленумэй шиидхэбэриие hайшаагаа. Колхозникууд орооhо тарая үйлэдбэрилгые эрид шууд ехэ болгохо гэhэн социалистическэ уялга абаба. Тарая тушаалгаар гүрэнтэйгөө сүм тоосохо, колхозоо үрэhөөр хүсэд хангаха, колхозникуудайнгаа ажалта үдэртэ тарая талха ехээр хубааха, нийтынгээ малда хэрэглэгдэхэ тариаанай шухала запас байгуулха гэжэ шиидэhэн байна.

Колхоздо тарая үйлэдбэрилгые ехэдхэхын тула шэнэ болон боро газар ехээр ашаглаха, хуушан газарнуудаа hайжаруулха, ургаса хуряалгын болзорые хорооохо байнабди. Минеральна үтэгжүүлгэ ехээр асардаг болохын тула колхозой правлени шухала хэмжээ абажа байна. Энэ жэлдэ 600 центнер иимэ үтэгжүүлгэ асарагдаха юм. Мүнөө манай колхоз 200 центнер шубуунай аргал, 150 центнер шахуу үнэhэ суглуулхаhаа гадна, сабшалангай болон тариаанай газар дээрэ 5600 ашаа наг шэбхэ гаргаhан байна. Мүн саhа тогтоохо талаар ехэ хүдэлмэри хэгдээ.

Нийтын адуу малай тоо толгой олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ ябадалда тэжээлэй бата бэхи база байгуулга шухала удхашанартай. Энэ зорилгоор сабшалангайнгаа газар сэбэрлэхэ, hайжаруулха, уhалууриин hубаг канавануудые сэбэрлэхэ, заhаха гэжэ колхозникууд шиидээ. Уhанай хаалтануудые шэнэдхэн заhаха, шэнээр бариха, тингэжэ Сулхара голой уhаар сабшалангайнгаа газар уhалха байнабди. Хэрбээ нёдондо 650 гектар сабшалангай газар уhалhан hаа, шэнэ хаалтые ашаглалгада оруулхадаа 1200 гектар гэхэ гү, хоёр дахин ехэ газар уhалдаг болохобди. Хээрын сабшалан 2—3 дахин уhалагдажа, тэрэнэй ургаса хоёр дахин ехэ болгогдохо байна.

Сабшалангай газар үргэдхэхэ талаар ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ. Жэл бүхэндэ 60 гектар сабшалан үтэгжүүлэгдэхэ, 55 га газар шугы бургааhанhаа сэбэрлэгдэхэ болоно. 70 гектар газарай болдог отолон жэгдэлэгдэхэ, 40 гектар талмайн намаг хатаагдаха байна. Эдэ сэбэрлэгдэhэн газар дээрэ тэжээлэй ногоо таридаг болохобди.

Нийтынгээ малые шэмэтэ тэжээлээр хангахын тулада силоснэ культуранууды ехээр таридаг болохо байнабди. Жэшээлхэдэ, кукуруза тарилга нёдондонойхиhоо 3,3 дахин, наран сэсэг тарилга 2,5 дахин ехэ болгогдохо байна. Эдэ культуранууд гансал пар дээрэ таригдаха. Тэрэшэлэн нёдондо 30 га турнепс тариhан байгаа hаа, энэ жэлдэ 162 гектар тарихабди.

Эдэ бүхы хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлhэнэй ашаар нийтымнай адуу мал бүдүүн, шэмэтэ, концентрированнэ тэжээлээр хүсэд хангагдаха, малай тоо олошоруулагдаха, ашаг шэмэ үгэлгэнь дээшэлүүлэгдэхэ юм. Энээниие тодорхой тоо баримтаар харуулхада иимэ: хэрбээ эбэртэ бодо малай тоо 1955 ондо 1260 толгой байгаа hаа, 1959 оной эсэстэ 1400 толгой, тэрэ тоодо үнеэдэй тоо 435-hаа 520, хонид хамта дээрээ 7300-hаа 11000, тэрэ тоодо нарин нооhотой хонид 200-hаа 1500, нарибтар 800-hаа 6000 толгой, гахай 466-hаа 550 толгойдо хүргэгдэхэ байна. Тэрэшэлэн тахяа болон уhанай шубуудай тоо хоёр дахин шахуу олон болгогдохо.

Үнеэн бүриhөө 1955 ондо 800 литр hү haahан hаа, 1959 ондо 1600 литр hаадаг болохобди. Хонин бүриhөө 3,1 килограмм нoohон хайшалагдадаг болохо. Үндэгэлдэг тахяа бүриhөө 75 үндэгэ абадаг байгаа hаа, 110 үндэгэ абадаг болохо байнабди.

Малые бэлшээн таргалуулжа, гүрэндөө мяха ехээр тушаадаг болохо зэргэтэйбди. Нёдондо 300 үхэр, 500 хонин, 250 гахай гүрэндэ тушаагдаа hаа, 1959 ондо 500 үхэр, 1500 хонин, 450 гахай тушаагдаха байна.

Эдэ хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлхэдээ уялгата тушаалгаар бүрин тоосохоhоо гадна, малажалай продуктнуудые гүрэндөө ехээр худалдаха байнабди. Манай колхоз гэшүүдэйнгээ ажалта үдэр бүхэндэ 3—4 килограмм тарая, 4—5 түхэриг мүнгэ, тэрэшэлэн овощь, хартаабха болон малажалай продуктнуудые ехээр хубааха аргатай болохо юм. Энээниие бэелүүлхын тулада ажалай бүтээсые ехээр дээшэлүүлхэ болонобди. 1954 ондо ажал хэжэ шадаха хүн бүхэн дунда зэргээр 314 ажалта үдэр олоhон hаа, 1959 ондо 500-е олохо зэргэтэй болохо. Тиихэтэйгээ хамта, тариаанажалай болон малажалай ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилха байнабди. Тиихэдэ колхозой мүнгэн олзо 1.000.000 түхэригhөө 3.500.000 түхэриг хүрэтэр ехэ болгогдохо байна.

«Гигант» колхозой гэшүүд энэ уялгаяа бэелүүлээд байхадаа партиин табиhан зорилгые дүүргээбди гэжэ батаар хэлэжэ шадаха юм.

Л. Леонов, Мухаршэбэрэй аймагай «Гигант» колхозой партийна организациин секретарь.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые бэелүүлгэдэ бүхы хүсэеэ элсүүлэе!

Малажалые хүгжөөлгэдэ МТС-эй үүргые дээшэлүүлхэ

Яруунын аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан боложо, КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй дүнгүүд болон аймагай партийна организациин зорилгонууд тухай партиин айкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Доржиевай** элидхэл зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Партиин ЦК-гэй Пленумэй тогтоол хадаа хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудые ойрын 5—6 жэл соо эрид хүгжөөхэ тухай дайшалхы программа болоно гэжэ элидхэлшэ тэмдэглээ.

Яруунын аймаг хадаа хүдөө ажахые, илангаяа малажалые үргэнөөр хүгжөөхэ бүхы арга боломжотой. Аймагай колхозууд болон мяха-һүнэй совхоз үргэн уужам сабшалан хадалантай, бэлшээриин газартай. Эндэ 37 мянга гаран гектар таряалангай газар энэ жэлдэ элдүүрилэгдэхэ юм.

Гэбэшье, малажал аймагай ажахын эгээн гээгдэнги һалбари зандаа байһаар гэжэ элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд тон зүб тэмдэглэбэ. Энээнэй гол шалтагаанинь юуб гэхэдэ, тэжээлэй база муу байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ аймагай нэгэшье колхоз тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө дүүргээгүй. Тиимэһээ элдүүриин газарай 100 гектар бүридэ малажалай продукт абалга тон бага байһаар. Аймагай олонхи колхозууд малай үбэлжэлгые тон хангалтагүйгөөр үнгэргэжэ байна. Жэшээнь, Ленинэй, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозуудта, мяха-һүнэй совхоздо шэнэ түл хоролтодо ороно. Малай гарзалалга ехэнхидээ харууһанай мууһаа, тэжээлэй дутамаг дээрэһээ болоно.

«Путь социализма» колхозой партийна эхин организациин секретарь нүхэр **Ширабон** үгэ хэлэхэдээ, малажал хүгжөөхэ, тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ гол арга хадаа таряанай ургасые ехэдхэхэ ябадал болоно гэжэ тэмдэглэбэ.

—Сосновско МТС тарилгын агротехническэ заабариие сахингүй, тэрэниие ехээр унжагайруулдаг, таряа хуряалгын эрхим һайн болзорые саг сооһь хэрэглэдэггүй байна. Янгалуу голой уһаар сабшалангай ехэхэн газар уһалха арга бии. Гэбэшье, энэ хэрэг мартагдашанхай, —гэжэ тэрэ хэлэбэ.

—Сабшалангай уһалагдадаг газарые түргэнөөр ашаглаха арга боломжо биишье һаа хэрэглэгдэнэгүй, —гэжэ «Коммунизм» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Раднаев** хэлэбэ. Жэшээнь, Баруун-Үльдиргын уһалууриин системэ байгуулгада манай колхоз 80 мянга гаран түхэриг гаргашалаа. Теэд, мүнөө болотор тус системын барилга дүүргэгдээгүй. Республикын «Мелиоводстройн» конторо, партиин айком ба аймсоведэй гүйсэдком энэ шухала хэрэгтэ анхаралаа тон багаар хандуулна.

Сосновско болон Эгэтын МТС-үүд малажал хүгжөөлгэдэ һаналаа табинагүй, ниитын адуу малай ашаг шэмые дээшэлүүлхын түлөө эрид тэмсэл ябуулнагүй гэжэ үгэ хэлэгшэд шангаар шүүмжэлээ. Илангаяа малажал дээрэхи ажал ехэтэй хүдэлмэри механизацилагданагүй, малай байра барилга ба тэрэнэй модо бэлэдхэлгэ хангалтагүйгөөр ябуулагдана.

МТС-эй мэргэжэлтэд хүдөө ажахын наукын, түрүү дүй дуршалэй туйлалтануудые малшадай дунда дэлгэрүүлхэ талаар тон бага хүдэлмэри ябуулна. Түлнүүдые шэнэ арга дуршэлөөр түлжүүлхэ хэрэг Сосновско МТС-эй харьяата Маленковой нэрэмжэтэ, «Путь социализма» колхозуудта нилээд һайнаар табигданхай. Теэд энэ аргые бусад колхозуудай малшадай дунда дэлгэрүүлхэ хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдана гэжэ үгэ хэлэгшэд тон зүб тэмдэглэбэ. Иимэ байдалтай тус МТС-эй партийна организаци, тэрэнэй секретарь нүхэр Балданов эбсэшэнхэй.

Нүхэр Доржиевай элидхэл тушаа Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Очиров,** Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин секретарь нүхэр **Красовский,** Эгэтын МТС-эй директор нүхэр **Танхасаев** болон бусад үгэ хэлээ.

Зүгөөр, үгэ хэлэлгэдэ 20 шахуу хүн хабаадабашье, партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолой ёһоор ойрын 5—6 жэлнүүд соо малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгын хэмжээе хоёр ба хоёрһоо үлүү дахин дээшэлүүлхын тула үйлэдбэриин резервнүүд ба арга боломжонуудые хэрэглэхэ талаар, холын хараанай асуудалнууд тухай тэдэнэр тон багаар хэлэһэн байна. Колхозуудай, МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд ашаг ехэтэй, ехэ ургаса үгэдэг культура болохо кукуруза тарилгые үргэдхэхэ хэмжээ-ябуулганууд тухай хэлээгүй байна.

Яруунын аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолые халуунаар һайшаагаад, шэн зоригто ажалаараа ниитын малажалай тоо толгойе ойрын жэлнүүдтэ олошоруулха, ашаг шэмыень эрид дээшэлүүлхэ гэжэ тогтообо.

Тэжээлэй бата бэхи базатай болохо

Һаяхан Ново-Селенгинскдэ аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан боложо, КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй дүнгүүд ба аймагай партийна организациин гол зорилгонууд тухай асуудал зүбшэн хэлсээ. Энэ асуудалаар партиин айкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Б. С. Семенов** элидхэл хэбэ.

Элидхэлшэ болон элидхэл тушаа үгэ хэлэгшэд ороо һо таряанай ургасые дээшэлүүлхэ ба малажалай продуктнуудые ехээр үйлэдбэрилхэ талаар бии байгаа арга боломжонуудаа аймагай зарим колхозууд дүүрэн хэрэглэнэгүй гэжэ тэмдэглэбэ. Ороо һото культурануудай ургасын хэмжээн бага. Нёдондо жэлдэ бүхы аймаг дотор дунда жэшээгээр гектар бүриин 4—5 центнер таряан ургуулагдаһан байна. Аймагай олохон колхозууд адуу малай тоо толгой олошоруулха, тэрэнэй ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлхэ түсэбые дүүргээгүй.

Эндэхи колхозуудта нёдондо олон мал гарзада ороһон байгаа. Энэнэй эсэстэ мал үсхэбэрилхэ түсэб холо дүүргэгдээгүй һэн. Мүнөө жэлдэ аймагай колхозууд урда жэлэйнгээ энэ бэрхэшээлтэ байдалһаа ёһотой тобшолол хээгүй байһаар. Илангаяа Сталинай, Карл Марксын, Ленинэй нэрэмжэтэ ба бусад колхозуудта малынь туража, мүн заримдаа үхэжэшье байна. Иимэ байдалые болюулхын тула колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, илангаяа нүхэд Ванкеев, Шагдыров, Халтанов ба бусад зохихо хэмжээ абанагүй.

Сэлэнгын аймагта илангаяа нарин ба нарибтар нооһотой хонидые үсхэбэрилхэ бүхы арга боломжонууд бии юм. Гэбэшье энэ шухала хэрэг муугаар шиидхэгдэнэ. Аймагай олохон колхозуудта хонидые олоор һүбайруулна. Жэшээлхэдэ, Ленинэй болон XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозууд 100 толгой хонин бүриһөө дунда зэргээр минил 60 хурьга абаһан байха юм. Тиигэбэшье абаһан тэдэ хурьгадаа бултыень бүрин бүтэнөөр ондо оруулжа шадаагүй.

Үгэ хэлэһэн эдэбхитэд малажалые хүгжөөхэ тушаа холын хараата асуудалнуудые хойрог нобшоор шиидхэдэг гэжэ партиин айком ба аймгүйсэдкомые шүүмжэлбэ. Гадна партиин айком, аймгүйсэдком нэн түрүүн хүдөө ажахын гол асуудалнуудые шиидхэхын орондо, минил жэжэ божо юрын асуудалнуудые шиидхэлгэдэ бүхы сагаа үнгэргэдэг байна.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Шагдыров** малда һайн тэжээлэй база хэрэгтэй гэжэ тэмдэглээд, үнгэрэгшэ жэлдэ кукуруза тарижа ургуулһан, саашадаа энэ культурые бүри ехээр таридаг болохо тухайгаа хэлэһэн байха юм.

Маленковой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, СССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр **Мункожапов** партиин ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын тула ямар хэмжээ-ябуулганuудые хараалһан тухайгаа хэлээ:—1960 ондо манай колхоз 55 мянган хонитой болохо байна. Тиихэдэ хонин бүриһөө 3,7 килограмм нооһо хайшалхаар хараалнабди. Нооһо худалдажа 3 миллион түхэригэй олзо доход оруулхабди. Бүхы колхозоймнай жэлэй олзо доход 1960 ондо 8 миллион болохо байна. Жэл бүри олошоржо байһан малаа үбһэ тэжээлээр дүүрэн хангахабди. Ороо һото культуранuудай тарилгые 5 мянган гектар болгохобди. Тиихэдэ ганса кукуруза энэ жэлдэ 500 гектарта таригдаха, — гэжэ нүхэр Мункожапов хэлэбэ.

Суглаанда хабаадагшад нүхэд **Цыбыкжапов, Ванкеев, Кузьмин** гэгшэд адуу малдаа бардам хүрэхэ тэжээлэй бата бэхи база байгуулха талаар үнэтэ дурадхалнуудые оруулаа.

—Аймагай олохон колхозуудта тэжээл бэлэдхэлэй саг үргэлжын бригаданууд эмхидхэгдэнэгүй. Партиин айком нёдондо Молотовой нэрэмжэтэ колхозой луговод нүхэр Ефимовэй хүдэлмэри тухай бюрогой заседани дээрэ дуулаад, колхоз бүхэндэ тэжээл бэлэдхэхэ тусгаар бригада эмхидхэхэ гэһэн шиидхэбэри гаргаһан байна. Гэбэшье, партиин айкомой бюрогой энэ шиидхэбэриие ямаршье колхоз дүүргээгүй,—гэжэ нүхэр Кузьмин шүүмжэлбэ.

Тус суглаанда КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь **А. У. Хахалов** байлсажа, дэлгэрэнгы үгэ хэлээ.

Партийна эдэбхитэдэй суглаанда хабаадагшад «Малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ехэдхэхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүдые һайшаагаад, аймаг дотороо малажалые эрид хүгжөөхэ, тэрэнэй ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлхэ талаар болото хэмжээ-ябуулгануудые хараалһан тогтоол баталан абаба.

Шефскэ хүдэлмэриие улам һайжаруулха

Һаяхан Улан-Удэ городой Пригороднэ райондо партийна эдэбхитэдэй суглаан боложо үнгэрөө. Тэндэ КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоол ба партийна организациин зорилго тушаа партиин райкомой секретарь **И. И. Апенин** элидхэл хэбэ.

Элидхэлшэ ба үгэ хэлэгшэд промышленна предприятинуудай ба эмхи зургаануудай зүгһөө колхозуудта шефскэ туһаламжа үзүүлгые улам һайжаруулха шухала гэжэ тэмдэглэбэ.

Улан-Удын Мелькомбинадай парторганизациин секретарь нүхэр **Сокол** Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо яажа шефскэ туһаламжа үзүүлдэг байһан тухайгаа хөөрэбэ.

—Манай парторганизаци шефтээ абаһан колхозойнгоо парторганизацитай нягта холбоотой. Шефскэ туһаламжа хүргэхэ квартал бүхэнэй түсэб партийна суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэдэг. Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Очиров манай суглаан дээрэ байлсажа, колхозойнгоо экономикотой дэлгэрэнгыгээр танилсуулаад, ямар туһаламжа хэрэгтэй байһан тухайнь хэлэжэ үгэдэг.

—Энээнэй ашаар,—гэжэ нүхэр Сокол үгэеэ үргэлжэлүүлнэ,—манай комбинат колхоздо 100 толгой гахайн байха типовой байра баряа, 5 километрһээ үлүү газарта электролини татаа. Эбэртэ малай фермые, таряанай тогые механизацилгада туһа хүргөө, 400 тонно тэжээлэй багтаха силосно барилга барижа үгэһэн байна. КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй уряагаар шефскэ туһаламжаяа бүри һайжаруулхабди — гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

Республикын хүдөө ажахын министерство шадабари ехэтэй колхозно кадрнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ анхаралаа табинагүй, — гэжэ хүдөө ажахын дунда һургуулиин директор нүхэр **Дулганов** тэмдэглэбэ.

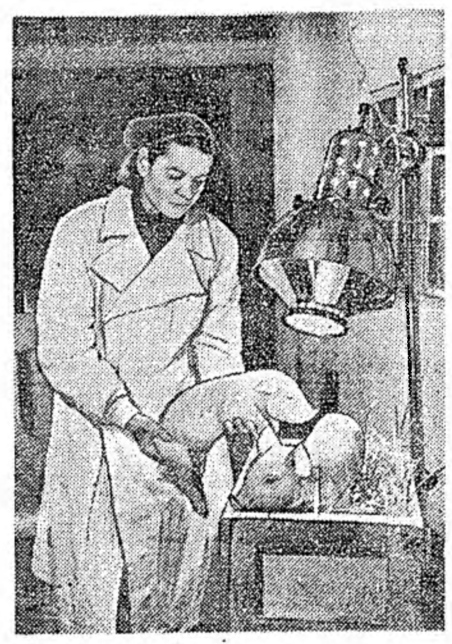
Сэмбын фабрикын механическа цехын начальник нүхэр **Федоренко** үгэ хэлэхэ зуураа, шефскэ туһаламжые үшөөл ехээр үгэхэ аргатайбди гэжэ тэмдэглээд, шефтээ абаһан колхозуудаа электрификацилха тухай дурадхал оруулба.

Промышленна предприятинуудта хамһабарнин ажахын тон һулаар эмхидхэгдэжэ байһан тухай мяха-консервын комбинадай директор нүхэр **Карасев** шүүмжэлэл хэбэ.

Мүн тэндэ үгэ хэлэгшэд нүхэд **Печинова, Коварский** болон бусад партийно-политическэ хүдэлмэриие промышленна предприятинууд дээрэ һайжаруулха, энэ хэрэгтэ хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдые хабаадуулха тухай хэлэбэ.

Эдэбхитэдэй суглаанда КПСС-эй Горкомой секретарь нүхэр **Дондуков** хабаадалсажа, районно партийна организациин зорилгонууд тушаа дэлгэрэнгыгээр үгэ хэлэһэн байна.

Суглаанда хабаадагшад КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые халуунаар дэмжээд, тэрэниие бэелүүлхын тулада шефскэ хүдэлмэриие һайжаруулха гэһэн тогтоол абаа.



Белорусска ССР. Минскэ областиин Смолевическэ районой «Заречье» совхозой гахайшан Мария Павловна Шурыгина поршоонхонуудые һайнаар харууһална. Үнгэрэгшэ жэлдэ энэ гахайшан 20 эхэ гахай бүриһөө 17 поршоонхо абаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: М. П. Шурыгина поршоонхонуудые «Солюкс» лампаар шаража байна.

ТАСС-эй фотохронико.

МУХАРШЭБЭРЭЙ АЙМАГТА

ҺҮ ЕХЭЭР ҺААХА УЯЛГА АБАНА

Булганинай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Рыгзен Бадмаевна Бадмаева нёдондо хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ Москва ошожо ерэһэнэй һүүлээр «нютагай үүлтэрэй үнеэдые зүбөөр харууһалаа һаа, нилээд ехэ һү һаажа болохо байна» гэжэ хэлэгшэ һэн.

Тиин, 1954 ондо энэ һаалишан нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 1150 литр һү һааһан байна.

«Малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ехэдхэхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолоор зоригжоһон түрүү һаалишан Бадмаева үнеэн бүриһөө 1250 литр һү һааха уялга абаба.

Рыгзен Бадмаева аймагай һаалишадай хоорондо дэлгэрһэн мүрысөөндэ мүнөө түрүүлжэ ябана. Үнгэрһэн 4 һарын туршада Бадмаева үнеэн бүриһөө 290 литр һү һаагаа.

ФЕРМЭНҮҮДТЭ ЕРЭҺЭН ЗАЛУУШУУЛ

Городой эмхи зургаануудһаа, промышленна предприятинуудһаа аймагай колхозуудта, малажалай фермэнүүдтэ хүдэлмэрилхөөр 50 гаран комсомолецууд ба залуушуул ерээ. Шаралдайн сельсоведэй «Гигант» колхоздо ерэһэн паровозо-вагонно заводой слесарьнууд Антонов, Родионов болон бусад малажалай фермэнүүдтэ хүдэлмэрилхөөр гараа.

Мүн «Победа», «Искра», Маленковой нэрэмжэтэ колхозуудта 10—10 комсомолецууд ба залуушуул ерээд, малажалай фермэнүүдтэ хүдэлмэрилжэ байна.

ҮНИНЭЙ ХОНИШОД

Сутайн сомоной Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой хонишодоор аха дүү хоёр—Федос ба Сазон Федоровтон 10 гаран жэлдэ хүдэлмэрилнэ. Эдэ нүхэд жэлһээ жэлдэ хэдэн зуугаад хурьгадые абажа, гарзалуулангүй түлжүүлдэг юм.

Эрхимээр ажаллаһанайнгаа түлөө Федос Федоров 1954 ондо хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ ошоһон байна.

Мүнөө Федоровтон 170 гаран хурьга абаад, бүрин бүтэнөөр түлжүүлжэ байна.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолоор зоригжоһон эдэ түрүү хонишод мүнөө жэлдэ 100 хонин бүриһөө 110 хурьга абахын түлөө тэмсэжэ байна.

КОЛХОЗУУДАЙ ТООСООТО СУГЛААНУУД

Февраль һарын түрүүшын хахадта аймагай колхозуудта тоосооto-һунгуулиин суглаанууд боложо дүүрэбэ. Мухаршэбэрэй сельсоведэй «Коммунизм», Никольско сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд үнгэрэгшэ жэлдэ тус бүридөө миллионһоо холо үлүү түхэригэй олзо доход оруулһан байха юм. Жэшээлхэдэ, «Коммунизм» колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Я. Е. Ерофеев) малажалһаа 800 мянган түхэриг, тэрэ тоодо гахайһаа 254 мянган түхэриг олзо доход абаһан байна. Мүн Сутайн сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоз хони үсхэбэрилгэһөө 327 мянган түхэриг олзо доход абаа.

Б. Тугнуйский.

ХЭБЛЭЛЭЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

Хабарай тарилгада бэлэдхэлые һайнаар харуулха

«Малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ехэдхэхэ тухай» партиин ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэриие ажалшад ехэ һайшаалтайгаар угтаа. Малажалые болон таряанай ажахые саашадань хүгжөөхэ талаар хараалагдаһан хэмжээнүүдые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө республикын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд мүнөө ехэ эдэбхитэйгээр тэмсэжэ байна. Пленум хадаа ойрын 5—6 жэлэй туршада 10 миллиардһаа доошо бэшэ пүүд ороо һо таряа жэл бүри абадаг болохо зорилго табяа. Тус зорилгые бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ хабарай тарилгада хаһа саг сооһь, һайн шанартайгаар бэлэдхэлгэ шухала үүргэ дүүргэхэ байна. Тиимэһээ тарилгада бэлэдхэлгэ тухай номер бүхэндөө хүрсаар, тодорхой баримтануудые хэрэглэн, бэшэхэ гээшэ аймагай газетэнүүдэй гол шухала зорилгонуудай нэгэн болоно.

Энэ зорилгоёо Кабанскын аймагай **«Сталинский путь»** газетэ муугаар бэелүүлнэ. Хабарай тарилгада бэлэдхэлгые намарһаа эхилээд таһалгаряагүйгөөр, бодомжотойгоор харуулхын орондо тус газетэ энэ асуудалаар хаа яал багахан мэдээсэлнүүдые толилно.

Шанар һайнтай үрэһэн—баян ургасын нэгэн шухала нүхэсэл мүн. Теэд үрэһэ хаалга, сэбэрлэлгэ, тэрэниие тарилгын кондицида хүргэлгэдэ газетэ тон бага анхарал хандуулна. Жэшээнь, январиин 1-нэй номерто үрэһэ хүрэнгэ тухай нэгэ багахан мэдээсэл бии. Тиихэдэ январиин 6-най номерто үрэһэн тушаа юрэнхы хооһон хэдэхэн мүрнүүд бэшэгдэнхэй. Уншанамди: **«Район дотор үрэһэ сэбэрлэхэ ба ургаха шанарыень шалгаха хэрэг муугаар табяатай. Үрэһээ олон колхозууд сэбэрлэжэ дүүргээдүй байһаар...»** ингээд лэ дүүрэшэнэ. Январь, февраль һаранuудта энэ асуудалаар бэшэ материал огто байхагүй.

Ямар колхозууд үрэһэ хүрэнгээ хаажа дүүргээб, хаана, ямар шалтагаанһаа, хэнэй гэмээр үрэһэ сэбэрлэлгэ, шалгалта унжагайржа байнаб, хартаабха, овощь түсэбэй ёһоор тариха үрэһэн бии гү, дутуу байһан үрэһэсэ хаанаһаа, ямар аргаар хүсэлдүүлхэб гэхэ мэтын шухала асуудалнуудые «Сталинский путь» газетэ обёоронгүй алад гараа:

Январиин 6-най номерто «Хабарай тарилгада һайнаар бэлэдхэхэ» гэһэн түрүү бэшэг гараба. Энээн дотор гол түлэб саһа тогтоолго, наг шэбхэ полидо гаргалгын удхашанар тухай юрэнхыгөөр хэлэгдэнэ. Жэшээлбэл, **«Полидо саһа тогтоолго, наг шэбхэ шэрэлгэ шухала хэрэг мүн. Тиимэһээ энээндэ тон ехэ анхарал хандуулха хэрэгтэй»,** гэжэ бэшэнэ. Харин үрэһэ хаалга ба сэбэрлэлгэ тухай, трактор машинануудые заһабарилгын ябаса тухай тус статья дотор эрэйдоо хэлэгдэнэгүй. Үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд, нютагай үтэгжүүлгэ бэлэдхэлгэ, тэрэниие полидо гаргалга юундэ муугаар дүүргэгдэнэб, парник болон теплицэ соо эртын овощь ургуулха талаар ямар хүдэлмэри хэгдэжэ байнаб гэжэ харуулһан юумэ байхагүй. Тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэриин хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байһанай шалтагаануудые элирүүлээгүй, дотор баримтануудаар дутамаг, һон «гоё» үгэнүүдэй үрэгүй байхэндэньс мэдээжэ. Теэд «Сталинский путь» газетэ тарилгада бэлэдхэлэй болото байдалые гүнзэгыгөөр харуулхын орондо өөрынгөө үүрэ хооһон уряагаар хизаарлана.

Хабарай тарилгада бэлэдхэлтэй хамаатай зарим шухала асуудалнуудые газетэ обёорногүй гэхэдэ болохо. Жэшээнь, тус аймагай Темлюйн МТС тракторнуудай заһабарилгые һайн шанартайгаар хэжэ февралиин 23-да дүүргээ. Гэбэшье, «Сталинский путь» газетэ трактор, машинануудай заһабарилга дээрэ ажаллажа байгаа механизаторнуудай ажал хүдэлмэри тухай, тэдэнэй түрүү дуршэл тухай энэ хоёр һарын туршада соо минил нэгэ статья толилһон байна. Газетын редакци тарилгада бэлэдхэлгые һайнаар харуулха талаар эрид хэмжээ абаха ёһотой.

Мүн тэрэшэлэн хабарай тарилгада бэлэдхэлэй асуудалнуудые «Зэдын колхозник», «Байкальский колхозник» ба бусад газетэнүүд тон ... лаар харуулна. Дээрэ заагдаһан туу дунданууд эдэ газетэнүүдтэ ... хабаадана. 1955 оной гараһан хойшо тарилгада бэлэдхэл тухай «Зэдын колхозник» минил ганса түрүү бэшэг толилоо (январиин 21-эй номер). Теэд ори ганса энэ статья удха муутай, ямаршье баримтагүй юм. Энээнэй хахадһаа ехэнхинь ... гаан-Усанай МТС-эй хүдэлмэри зорюулагданхай. Аймагай колхозуудта ба совхоздо тарилгада бэлэдхэхэ талаар ябуулагдажа байгаа ажал хүдэлмэри тухай хубхай ... һоноор хэлэгдээд лэ, мүртэй нэгэшье баримта байхагүй. Хабарай тарилгада бэлэдхэлэй хэрэгтэ иимэ хайхаргүй хэрэгээр, харюусалгагүйгөөр тус газетын хандадаг ябадалые тэсэжэ болохогүй. Газетын редакци энэ алдуугаа заһажа, тарилгада бэлэдхэлхай тодорхой һайнаар ба үргэнөөр бэшэдэг болохо бэзэ гэжэ найдагдана.

Мүнөө тарилгада бэлэдхэлэй шиидхэхы һаранууд ерэбэ. Ойрын үдэрнүүдтэ трактор машинануудые заһабарилжа дүүргэхэ, үрэһэ хүрэнгээ гүйсэд хааха, саһа ехээр тогтоохо, наг шэбхэ поли дээрэ элбэгээр гаргаха гэхэ мэтэ шухала зорилгонуудые МТС болон колхозууд дүүргэхэ ёһотой. Аймагай газетэнүүд тарилгада бэлэдхэлэй бүхы асуудалнуудые үргэнөөр, һайнаар харуулха уялгатай. Тиихэдээ КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй табиһан шухала зорилгонуудта, шэнэ ба боро газар элдүүрилгые саашадань үргэдхэхэдэ, кукуруза тариха асуудалда онсо анхарал хандуулха хэрэгтэй.

Парти, правительствын табиһан түүхэтэ зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө бүгэдэарадай тэмсэлдэ колхозникууд болон механизаторнуудые эдэбхитэйгээр хабаадуулха гээшэ газетын хүндэтэ үүргэ мүн.

БАРИЛГАШАДАЙ ГАБШАГАЙ АЖАЛ

Улан-Удын механизированнэ шэлэй завод шадархи нарһан тужа соо гэрнүүд олоороо баригдажа, ашаглалгада оруулагдажа байдаг. Эдэнэй олонхинь заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшадай өөһэдынгөө хүсөөр бариһан гэрнүүд юм. Нэгэ жэгдээр, шифер, черепицэ, түмэр тёсшье хушалтатайгаар баригдаһан нэгэ дабхар модон гэрнүүдэй хажуугаар 8 квартиратай хоёр дабхар шэнэ гэрнүүд энэ тужа соо олошорно. Эндэ нүхэр Константиновай хүтэлбэрилдэг участогай барилгашад хүдэлмэрилнэ.

—Ямаршье ажалые зүбөөр эмхидхэжэ шадаа һаа, хүдэлмэриин бүтээсэ ехэ, шанарынь һайн байдаг. Мүнөө манай участогта даалгабаряа дүүргэдэггүй нэгэшье бригада үгы. Харин үдэр, һарынгаа түсэбые холо үлүүлэн дүүргэдэг бригаданууд олон, —гэжэ барилгын участогай начальник Ошир Андреевич Константинов хөөрэнэ.

Дүршэл ехэтэй хуушанай столяр О. Б. Цыбановай бригада 1954 оной үйлэдбэриин түсэбые июль һарада дүүргээд, мүнөө энэ жэлэй октябрь һарын түсэбөөр ажаллажа байна. Энэ бригада столярна нарин хүдэлмэринүүдые хэдэг юм. О. Б. Цыбановай бригадынхид туйлаһан амжалтаараа дашуурангүй, бүри эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна. Каменщик нүхэр Майкутын хүтэлбэрилдэг бригадын түрүү каменщигууд Андреев, Марковский болон бусад һарынгаа түсэбые хододоо 150—170 процент дүүргэнэ.

Шулуун барилгануудай шухала хүдэлмэринүүдэй нэгэн болохо штукатурна хүдэлмэри хэдэг И. И. Деменинэй бригада тэрэшэлэн муу бэшээр хүдэлмэринэ. Бригадын гэшүүдэй дунда даалгабаряа 150 процентһээ доошо дүүргэдэг хүн үгы. Энэ бригадынхидай хэһэн ажалай шанар ... харахада аятай зохид байдаг. Энэ бригадирай шадамар бэрхэ хүтэлбэриие тэмдэглэхэ шухала. И. И. Деменин нэгэшье минута мини байдаггүй, өөрөө ажаллажа гү, али бригадынгаа гэшүүдтэ ажал хүдэлмэри заажа, заһажа байдаг заншалтай.

Нарин хүдэлмэринүүдэй нэгэн шэрдэлгэ хэдэг нүхэр Игумновагай бригадын ажалые тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Нүхэр Игумнова шэрдэгшэ бэшэ һоор үнинэй бэшэ юм. Мэргэжэлдээ дуратай ба бэрхээр шэрдэдэг болохо тула удангүй бригадираар томилогдоһон байгаа. Шэрдэгшэдэй хүдэлмэри харюусалгатай ба һонирхолтой. Тэдэнэр гоё һайханаар, тааруу ... тэйгөөр шэрдэхын түлөө оролдоно.

Участогай коллектив 1955—... онуудай һуралсалай жэл болотор хүнэй һураха, үндэр һайхан 4 ... хар һургуулиин байшан хиринин бариха уялга абанхай. Энэ ехэ ... рилгын хүдэлмэри муу бэшээр ... лагдажа байна. Мүнөө модошо ... хашуул сонхо, үүдэ болон элдэб ... лярна нарин хүдэлмэринь ... эхилээ. Ойрын сагта штукатурна хүдэлмэри эхилхэнь.

Участогай хүдэлмэришэд иимэ мо барилгануудые хэхын хажуугаар 8 квартиратай 2 дабхар байрын ... нүүдые барижа эхилээ.

Үнгэрэгшэ жэлдэ барилгын участок даалгабаряа холо үлүүлэн дүүргээ. Мүн үнгэрэгшэ январь соо ... үрэ дүнгүүдые туйлажа, бүгэдэдай һайндэр—һунгалтын үдэрые ... таа.

Энэ жэлдэ барилгашадай хүдэлмэринь нёдондоноойхиһоо һураг ехэ юм. Тиигэбэшье, тэдэнэр мүнөө жэлэйнгээшье даалгабариие мүнөө амжалтатайгаар дүүргэхээр зориг жоод, хэзээ хэзээнэйхиһээ эршэтэйгээр ажаллажа байна.

Р. Жигжитов.

Малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэе

Бэлшээриеэ зүбөөр хэрэглэнэ

Бичурын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой малшад малай үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэжэ байна. Малын хүсэ шадал һайнтайгаар, гарза хоролтогүйгөөр ондо оруулагдажа байнхай. Энэ хадаа малшадай үнэн сэхээр, оролдосотойгоор хүдэлмэрилһэнэй аша үрэ мүн.

Малшад үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ зуураа, малые үбэлдөө адуулхын тулада дутын нэмэри, наруули бэлшээриеэ нөөһэн байгаа. Мүнөө тэдэ бэлшээринүүд дээрэ малаа адуулжа, үбһэ тэжээлээ алмана.

Үнгэрэгшэ жэлэй декабрь һарада хонидынь хурьгалжа эхилээ. Мүнөө 500-гаад хурьган абтаад, һайнаар түлжүүлэгдэжэ байна. Хурьгалһан хонид һайнаар эдеэлүүлэгдэнэ. Колхозой хонишод хонидоо үнеэгүүр халуулаад, уһалаад, хурьгадыень хүхүүлээд, бэлшээридэ гаргана. Хонидто эдюулхэ дабһан шогой соонь ходо табяатай байдаг.

Бодонгуудта саһан ехээр ороной. Тиин, хүнгэрэгтэһэн хатуу саһые хонидой малтажа шадахагүй туладань бэлшээри дээгүүр адуун шэрэгые хэды дахин ябуулжа хүр саһыень буталуулаад, тэндэхи малшад хонидой бэлшэхэ хагда гаргадаг. Ингэжэ, хонид бэлшэхэ аргатай болоһон байна. Эрье хонидой мүрөөр шэлгэнүүд ябажа, мүн лэ һайнаар бэлшэнэ.

Колхозой малшад үбэлжэлгын эхилһэнһээ хойшо 400 центнер үбһэ харбалба. Тиихэдэ коммунистка Юндуновагай даадаг хонинной-товарна фермэ 110 центнер үбһэ алмаа.

Малажалые хүгжөөхэ талаар мүрысөөндэ оролсоходоо Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишод 100 эхэ хонин бүриһөө 115 хурьга абахабди гэһэн байна. Тэдэнэр мүнөө түл абалгые һайнаар эмхидхээ. Фермэдэ түхэреэн сүүдхын дежурства эмхидхэгдэнхэй. Дежурна хонишон хурьгалха хонидые харууһалжа түрүүлдэг, гараһан түлнүүдыень саг соонь хүхүүлдэг байна. Хони, хурьгадай үбшэлөө һаа, дежурна түргэн хэмжээ абадаг.

Эбэртэ бодо малшье хүсэ шадалаа алдангүй ондо оруулагдажа байна.

Һаамхай үнеэд һайнаар эдеэлүүлэгдэһэн дээрэһээ һүсэ татанагүй. Мүнөө нютагай үүлтэрэй үнеэнһээ сүүдхэдээ 6 литр һүн һаагдана. Һаалишан Ц. Санжиева, Ц. Бадмаева, Ц. Данзанова, Р. Базарова болон бусад үнеэн бүриһөө 11 литр хүрэтэр һү һаана.

Колхозой фермэнүүдтэ һайнаар түхеэрэгдэһэн улаан булангууд хүдэлмэрилнэ. Тэндэ шэнэ шэнэ газетэ, журналнууд хододоо абаашагдана. Фермэнүүдтэ библиотекэнүүд бии. Малшад элдэб номуудые уншана. Агитаторнууд хододоо хөөрэлдөө үнгэргэнэ.

Эндэ зоотехническэ курса эмхидхэгдэжэ, тэрэниие колхозой ветеринарна фельдшер Д. Н. Алексеев хүтэлбэрилнэ.

М. Фалилеев.

Зоотехническэ һуралсалай нэгэ заняти дээрэ

Урдаа тетрадь табиһан, гартаа карандаш бариһан залуухан басагад, мүн наһажаал хэдэн эхэнэрнүүд хаташаһан сэсэгүүд болон ногоонуудые бариһан нэгэ эхэнэрэй хөөрэхые ехэ анхаралтайгаар шагнана. Тэдэ сэсэгүүд ба ногоонуудые багаһаан хойшо һайса мэдэхэ тула һаалишад балай һонирхохошьегүй ёһотой гэжэ һанагдахаар байгаа. Теэд ямар ногоо хаана, ямар газарта ургадаг бэ, ямарнуудыень малда эдюулжэ болохоб гэжэ колхозой зоотехник Ефросинья Михайловна Чебунинагай ойлгосотой һайнаар хөөрэхэдэнь, һонирхонгүй байхын аргагүй.

—Манай нютагта ямар ногоон ургадаг бэ, үнеэднай бэлшээридэ ябахадаа ямар ногоо, сэсэг эдинэб гэжэ мэдэхэ ёһотойбди, — гэжэ Ефросинья Михайловна хэлэнэ.—Юуб гэхэдэ, ямар ногоо эдинэб, тэрээнһээ үнеэнэй һү үгэлгэ, һүнэйнь тоһолиг ехэнхидээ дулдыдадаг байна. Жэшээлхэдэ, нуга, тала газарай хяаг ногоон ехэ шэмэтэй, тэрэниие эдихэдээ үнеэдэй үдхэн һү үгэдэгынь бүгэдэндэ мэдээжэ. Мүн зарим ногоон шэмэ багатай, зарим сэсэгүүд хоротой байдаг юм. Жэшээлхэдэ, нуур, намаг газарай ожорһон шэмэ багатай байдаг. Тиихэдэ, үнеэдые тээрүүлжэ, түүдэгтүүлдэг хоротой шара сэсэг гэжэ бии. Энэ сэсэг ехээр эдиһэн үнеэн үхэжэшье болодог. Тиимэһээ үнеэ абархын тула хэмжээ абаха хэрэгтэй болодог.

Удаань нүхэр Чебунина иимэ шара сэсэг яахадаа хоротойб, манай эндэ хаана ургадаг бэ гэжэ хөөрэжэ үгөө.

Энэмнай Заиграйн аймагай Курбын МТС-эй харьяата Димитровэй нэрэмжэтэ колхоздо хоёр жэлэй саада тээ эмхидхэгдэһэн зоотехническэ курсын һуралсалай энэ жэлэй заняти боложо байһан байгаа. Эндэ һуража байһан һаалишад һуралсалай хоёрдохи жэлэй программаар үнгэрэгшэ хабар экзамен бариһан юм.

Нүхэр Чебунинагай һүүлээр һаалишад хойно хойноһоо бодожо, манай эндэ ургадаг элдэб ногоонууд, сэсэгүүд тухай, хаана, ямар бэлшээридэ ямар ногоонуудай ургадаг тухай хөөрэжэ үгэбэ.

Эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлхын түлөө эндэхи һаалишад үнгэрэгшэ хоёр жэл соо хүдэлмэриингөө хажуугаар оролдосотойгоор һуралсаа. Түрүүшын жэлдэ тэдэнэр малай бэе махабадые шудалһан, тэдэниие яажа, ямар тэжээлээр эдеэлүүлхэ заабаринуудтай танилсаһан байна. Малые һайнаар ба зүбөөр харууһалаа, эдеэлүүлээ һаа, тэдээнһээ ашаг шэмэ ехээр абтаха байна гэжэ курсанууд һуралсаһан һаалишад һайнаар ойлгоо. Тиигээд үбһэ, солоомо болон бусад тэжээлнүүдые хэршэжэ, үйрүүлжэ, холижо, амта оруулаад, үнеэдтээ үгэдэг болонхой. Жэшээлхэдэ, эндэ мүнөө солоомо жэжээр хэршэгдээд, түрүүн извёсткотой уһанда дэбтээгдэдэг, тиигээд гурил гү, али һагшадаһанда холигдоод, дабһалагдаад, үнеэдтэ үгтэнэ. Ингэжэ һайжаруулагдажа, амта оруулагдаһан солоомые үнеэд ехэ дуратайгаар эдинэ.

Гурбан жэлэй зоотехническэ курсада һайнаар һурадаг һаалишад Клавдия, Анна, Надежда Карбаиноватан, Зоя Пронина, Аграфена Белых гэгшэд ойлгоһон юумэеэ хүдэлмэридөө шадамараар хэрэглэдэг болонхой. Мүнөө тэдэнэр малайнгаа үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэжэ байна.

Н. Хазагаев.



Бичурын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой хонинной-товарна фермэ үнгэрэгшэ жэлдэ нооһо тушаалгаар гүрэнтэйгөө саг соонь тоосоод, 6 тонно нооһо гүрэндөө худалдаа. Тэрэнэйнь тонноһоо үлүүтэйнь нарин, 3 тонно 700 килограммынь нариібтар нооһон байгаа. Энэ фермэ колхоздоо 170 мянган түхэригэй олзо үгэһэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: колхозой хонинной фермые даагша Я. И. Разницын, хонишон М. А. Некипелова гэгшэд нарин нооһотой хонидоо типовой шэнэ байраһаа гаргажа байна.

З. Веснинагай фото.

Советскэ эхэнэрнүүдэй Антифашистска комитедэй мэдүүлгэ

Советскэ эхэнэрнүүдэй Антифашистска комитет хадаа эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй дэлгэрэнгы Бюро дээрэ баталан абтаһан шиидхэбэринүүдтэй һаналаа нэгэдүүлжэ байһанаа оломиллион советскэ эхэнэрнүүдэй үмэнэһөө мэдүүлээд, атомна дайнда эсэргүүсэн тэмсэхыень уряалжа Бүхэдэлхэйн арадуудта хандаһан эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюрогой хандалгые халуунаар дэмжэнэ.

Арадуудай хоорондо бата бэхи эб найрамдал ба хани харилсаа байгуулхын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэжэ байгаа бүхы советскэ эхэнэрнүүд энэ хандалгын үгэ бүхэниие халуунаар дэмжэнэ. Үнгэрһэн дайнай тохёолдуулһан һандарал, гашуудалые советскэ эхэнэрнүүд, тэрэшэлэн бусадшье оронуудай эхэнэрнүүд үшөө мартаагүй байна. Гэбэшье, зарим гүрэнүүдэй правительствонууд шэнэ дай үүсхэхээр бэлэдхэжэ байна. Тэрэ дайн түрүүн болоһон дайнда орходоо бүри ехэ һандарал тохёолдуулжа, бүри олон хүнүүдые хюдажа болохо байна. Юуб гэхэдэ, ерээдүйн дайнда атомна болон водородно бомбонуудые, мүн хүнүүдые олоор хюдаха бусадшье зэбсэгүүдые хэрэглэхэ түсэбүүдые зохёохо даалгабари Хойто-Атлантическа союзай шиидхэбэрииин ёһоор энэ зэрхэг түримхэйшүүлэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй командованида үгтөө.

Лондонско болон парижска хэлсээнүүдые зоригжуулагшад немецкэ вермахтда атомна зэбсэг үгэхын зорилгоор тэрээниие һэргээхэ оролдолго гаргана.

Советскэ эхэнэрнүүд эб найрамдалда дуратай бүхы арадуудтай хамтадаа атомна дай бэлэдхэлгэдэ эсэргүүсэжэ байха зуураа, атомна дайе эхилһэн правительство бүхы арадуудай зүгһөө хэһээгдэхэ юм гэжэ мэдүүлнэ.

Атомна дайн хадаа заатагүй болохо ёһотой бэшэ юм, эб найрамдалда дуратай бүхы хүнүүдэй нэгэдэмэл хүсэн бэлэдхэгдэжэ байгаа гэмтэ хэрэгүүдэй түсэбые буруутуулжа шадаха юм гэжэ бидэнэр, советскэ эхэнэрнүүд, батаар этигэнэбди. Дэлхэйн бүхы оронуудта ехээр дэмжэгдэһэн Стокгольмско Уряа Азида атомна бомбо хэрэглэлгэдэ һаад ушаруулаа. Эб найрамдалай тала баригшадай энэ шухала илалта эб найрамдалай бүхэдэлхэйн хүдэлөөнэй хүсэ шадалые гэршэлэн харуулһан байна. Тэрэ хүдэлөөндэ бүхы оронуудай эхэнэрнүүд ехэ хубитаяа оруулаа. Хүн түрэлтэнэй хахад хубинь болохо эхэнэрнүүд атомна дайнай аюулда хүн түрэлтэниие оруулхые хүсэнэгүй. Хүнэй ухаан бодолой угаа ехэ илалта болоһон атомна энерги хүнүүдые үгы хэлгэдэ бэшэ, харин хүнүүдэй аша туһада түгэлдэр хүсэн боложо хэрэглэгдэхэ ёһотой гэжэ тэдэнэр хүсэнэ.

Арадайнгаа аша туһада зорюулагдаһан зохёон байгуулхы амгалан ажалда эдэбхитэйгээр хабаадажа байгаа советскэ эхэнэрнүүд Советскэ правительствын эб найрамдалда дуратай гадаадын политикые нэгэн дуугаар дэмжэнэ. Советскэ правительство хадаа буу зэбсэг хороохын түлөө, атомна болон водородно зэбсэгүүдые хүсэдөөр хорихын түлөө саг үргэлжэ тэмсэнэ, атомна энергиие гансал амгалан ажалда хэрэглэхэ ябадалые туйлана.

Бүхы советскэ арадтал адли советскэ эхэнэрнүүдэй дура хүсэл СССР-эй Верховно Соведэй 1955 оной февралиин 9-нэй Деклараци дотор харуулагдана. Тэрэ Деклараци бүгэдэниитын эб найрамдал бэхижүүлхэ, мүн арадуудай хоорондохи хани харилсаае хүгжөөхэ зам зааһан байна.

Өөһэдынгөө политическэ үзэл бодолһоо, мүн шажанда шүтэлгэһөө дулдыдангүйгөөр эб найрамдалые хамгаалагшадтай, эб найрамдалда дуратай бүхы арадуудтай нэгэдэжэ, бүхы оронуудта атомна зэбсэгэй занасуудые усадхаха, тэрэниие үйлэдбэрилгые дары зогсоохо эрилтэ хэхыень уряалан бүхы дэлхэйн эхэнэрнүүдтэ советскэ эхэнэрнүүдэй Антифашистска комитет мүн лэ хандана.

Атомна дай үүсхэгшэдэй хорото түсэбүүдые нэгэдэмэл хүсөөрөө хойшо татажа, арадуудай эб найрамдал хангая!

Советскэ эхэнэрнүүдэй Антифашистска комитедэй президиум.

Харюусалгагүйгөөр хүдэлмэрилдэг мэргэжэлтэд

Ниитын малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ тэжээлые буйлуулжа хэрэглэхэдэ ехэ һайн гэжэ малжалай түрүүшүүлэй дүй дүршэл харуулна.

XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой һүнэй-товарна фермэ үбһөөр бага юм. Тиимэшье һаа энэ колхоз солоомо ехэтэй. Теэд тэрэнээ буйлуулангүй, тэрэ зандань малдаа эдюулдэг зантай. Иимэ тэжээлынь малда ямар хоол бололтойб? Яахада иимэ юумэн болоноб гэхэдэ, бии байһан кормозапарник, үбһэ солоомо хэршэдэг машина, таряа үйрүүлдэг механизмууд фермэдэ тодхогдоогүй. Эдээниие тодхохо гэхэдэ Хайтуйска МТС мэргэжэлтэдые эльгээдэггүй. Гэхэтэй хамта, тус МТС-эй зарим зоотехнигүүд хангалтагүйгөөр хүдэлнэ гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Жэшээнь, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой зоотехник нүхэр Антонцева өөрынгөө уялгануудые хүсэд мэдэдэггүй, дүүргэдэгшьегүй юм. Малай фермэнүүдээр ябажа малшадта туһалхын оронд гэртээ байдаг. Зоотехник Антонцева энэ фермэдэ зоотехническэ һуралсал эмхидхэхэ ёһотой аад, юушье хээдүй. Тиимэһээ түрүү дүй дүршэл малшадай хүдэлмэридэ нэбтэрүүлэгдэнэгүй. Жэшээлхэдэ, М. Н. Зубковагай даажа байһан фермэдэ тугалнуудые эхэһээнь һалгаан түлжүүлхэ шэнэ арга хэрэглэгдэнэгүй.

Ворошиловай, XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозуудай правленинүүд эдэ бүхы дутуунуудые усадхаха тушаа шанга хэмжээ абаха ёһотой.

А. Белокопытов, Баргажанай аймагай, Уро-Читканска сельсоведэй түрүүлэгшэ.

Малажалаа хүгжөөхын түлөө

Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд ниитынгээ малажал улам хүгжөөхын түлөө хэһэл оролдолго ехээр гаргана.

Колхозой хонишод мүнөө 900 гаран хурьгатай болоод байна. Һаяар мянган хурьгатай болохо юм.

Малдаа тэжээл ехээр бэлдэхын зорилгоор колхоз нёдондо турнепс, кукуруза, наран сэсэг болон бусад культурануудые тариһан байна. 20 гектар шэнэ газар дээрэ турнепс тарижа, га бүриһөөнь 150 центнер ургаса хуряаһан байгаа. Кукуруза болон наран сэсэгэй ургасаар 260 тонно силос дараһан юм. Мүнөө һаамхай үнеэдтэ, хурьгалһан хонидто турнепс, силос, концентрат үгтэнэ. Тэрэнэй ашаар үнеэд элин бодо һү ороно.

П. Ангаров.

„Бурят-Монголой үнэндэ" бэшэһэнэй һүүлээр

„Кяхтын МТС малай үбэлжэлгые муугаар хүтэлбэрилнэ"

Манай газетын январиин 9-нэй номерто дээрэ дурсагдаһан гаршагтайгаар толилогдоһон статья соо Кяхтын МТС-эй харьяата колхозуудта малай үбэлжэлгэ муугаар ябуулагдана, МТС-эй дирекци малажал хүгжөөхэ хэрэгтэ ёһо тэдыгээр хандана гэжэ тэмдэглэгдэһэн байгаа.

КПСС-эй Кяхтын айкомой манай редакцида мэдээсэһэнэй ёһоор, статья соо заагдаһан баримтанууд тон зүб байба. Тус статья Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд ба малшадай, Кяхтын МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд болон зооветеринарна мэргэжэлтэдэй дунда зүбшэн хэлсэгдээ.

Мүн Ленинэй нэрэмжэтэ, «Красное Знамя» колхозуудта малай үбэлжэлгын муугаар ябуулагдажа байһан тухай асуудал партиин айкомой бюрогой үргэн заседани дээрэ тэдэ колхозуудай түрүүлэгшэнэрэй, түрүүлэгшын орлогшонорой, партиина эхин организацинуудай секретарьнуудай болон зарим комплексно бригадануудай бригадирнуудай, гүүртые даагшанарай, Кяхтын МТС-эй дирекциин хабаадалгатайгаар зүбшэн хэлсэгдэжэ, зарим хүтэлбэрилэгшэд шангаар зэмэлэгдэһэн, МТС-эй дирекцидэ шанга һануулга хэгдэһэн байна.

Мүнөө үедэ колхозуудта малай харууһалга, эдеэлүүлгэ һайжаруулха талаар хэмжээ абтаа.

Малажалһаа ашаг шэмэ ехээр абадаг болоё

(Ажалшадай бэшэгүүдэй шэнжэлэл)

Һаяхан манай газетын редакцида ...тын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозһоо «Хонинной нэгэ отарада» гэжэ гаршагтай статья ороо. Тэрэ статья соо ингэжэ хэлэгдэнэ: «...Адуу талаар баян Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хоёрдохи бригадын хонинной нэгэ отарада дүтэлжэ ерэхэдэмнай хони, хурьгадай маараан, хонишодой «гүргы, гүргы», «тээгэ, тээгэ» гэлдэхэ абяан соностожо байна. Гэртэ тулажа ерэхэдэмнай урдамнай 60 һайса гаран наһатай, зоршэг бэстэй үбгэн гаража ерэбэ. Бидэнэр мэндэсэ андалдаад, һониноо хөөрэлдэһөөр байтараа үбгэжөөл ингэжэ хэлэбэ:

—Эгээл ехэ һонин гэхэдэ, Партиин ЦК-гэй январска Пленум дээрэ Никита Сергеевич Хрущевой хэлэһэн элидхэлые, мүн Пленумэй тогтоолые уншажа, айхабтар ехээр баярлабабди. Ойрын жэлнүүдтэ оромнай доторoo эдеэ хоолой продуктнуудые элбэг дэлбэг болгохо гайхамшагта зам заагдаа... Манайхин намайе үбгэрөөш, амаржа һууха болоошь гэдэг. Үгы даа, Гүрэ үбгэнэй ушөөл нилээд хашарааха, малда ябахадаа залуушуулһаа дутайшье гээгдэжэ үгэхэгүйл байха. Би малшан хүн хадаа орон доторoo малажалай продуктнуудые элбэг дэлбэг болгохын тулада парти, правительствын эды ехэ зорилгонуудые табяад байхада һанаа амар һуужа байха аалби? Үгы даа, би бүри оролдосотойгоор ажалладаг болохоб. Хонидой хүсэ шадал һайнтай байна,—гэжэ хэлээд, үбгэжөөл маниие дахуулжа, хонидойнгоо байра руу ороо бэлэ.»

Энэ статьяе манай селькор **Ц.-Д. ...маев** бэшээ. Ингэжэ манай орон арад зон—хүгшэн залуугүй түрэ Коммунистическэ партиингаа ЦК-гэй январска Пленумэй түүхэтэ тогтоолые угаа ехэ баяр баясхалантайгаар угтаад, мүнөө хабарай тарилгада бүрин түгэс бэлэдхэхын, малай үбэлжэлгые жэшээтэ һайнаар үнгэргэхын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллажа байна. Эдэ үдэрнүүдтэ манай республикын колхозууд, совхозууд болон машинно-тракторна станцинуудта хаа-хаанагүй колхознигууд, хүдэлмэришэд болон механизаторнууд ниитын малажал хүгжөөхэ талаар саашанхи зорилгонуудаа хараална, үнгэрһэн жэлэйнгээ хүдэлмэриин дунгүүдые согсолно. Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолоор зоригжоһон манай малшадай эдэбхи үүсхэл тухай, энэ жэлэй малай үбэлжэлгые гээлтэ хоролтогүйгөөр үнгэргэхын тулада тэдэнэй хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллажа, дээшэлүүлэгдэһэн шэнэ шэнэ уялгануудые абажа байһан тухай манай редакцида үдэр бүри олон тоото бэшэгүүд орожо байна.

Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозһоо нүхэр **П. Халтанов** ингэжэ бэшэнэ: «Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй түүхэтэ тогтоолые манай малшад айхабтар ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаа. Энэ тогтоолой хүндэлэлдэ малшаднай шэнэ уялгануудые абана. Жэшээлхэдэ, хонишон Д. Чимитова 100 хонин бүриһөө 110 хурьга, Б. Цыренова—112 хурьга абажа, кошарнобазова аргаар түлжүүлхэ уялга абаа». Мүн Хориин аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд малажалаа саашадань хүгжөөхэ, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ гэһэн уялгануудые абаба, гэжэ манай селькор **Ж. Намсараев** бэшэнэ.

Ингэжэ малай үбэлжэлгые һайнаар, шэнэ түл абалгые эмхитэйгээр үнгэргэхын түлөө малшадай оролдосотой һайнаар ажаллажа байһан тухай, мүн шэнэ уялгануудые, жэшээлхэдэ, үнеэн бүриһөө жэлдээ 2000—3000 гаран литр һү һааха, 100 хонин бүриһөө 110—120 хурьга абажа түлжүүлхэ, хонин бүриһөө 3—4 килограмм нооһо хайшалха уялгануудые абажа байһан тухай манай селькорнууд: Кударын аймагай Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозһоо **С. Ранжуров,** Хэжэнгын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозһоо **С. Цыбикжапов,** Заиграйн аймагай Димитровой нэрэмжэтэ колхозһоо **Г. Казарбин,** Хориин аймагай «Улаан Одон» колхозһоо **О. Васильев,** Кяхтын МТС-һээ **Д. Болхоев,** Мухаршэбэрэй аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозһоо **В. Дамбаев, Б. Цыренов** гэгшэд, мүн бусад олон хүнүүд бэшээ. Оронойнгоо хүдөө ажахые ойрын жэлнүүдтэ эрид түргөөр хүгжөөн дэбжээхэ тушаа һүүлэй жэлнүүдтэ парти, правительствын табиһан зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргэлсэхын түлөө малшадай эрид шангаар тэмсэжэ байһан тухай селькорнууд статья ссогоо онсо тэмдэглэнэ.

Ниитын малай тоо толгойе түргэнөөр олошоруулха, ашаг шэмыень эрид дээшэлүүлхэ хэрэгтэ малажалай ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые үргэнөөр механизацилха гээшэ шиидхэхы удхашанартай. Мүнөө манай республикын колхозуудта ажал ехэтэй гол хүдэлмэринүүдынь механизацилагдаһан малай типовой байранууд хаа хаанагүй олоор баригдажа байна. Һүүлэй жэлнүүдтэ түрэл колхоздоо электростанцинуудай, малай типовой байрануудай баригдажа байһан тухай, байранууд соо тэжээлэй кухни, дүүжэн харгы, электрын хүсөөр үнсэ һааха агрегат, тэжээл хэршэдэг, бутаруулдаг машинанууд гэхэ мэтын түхеэрэлгэнүүдэй тодхогдожо байһан тухай селькорнууд ехэ омогорхолтойгоор бэшэнэ.

«...Имагтал һүүлэй жэлнүүдтэ түрүү зэргэдэ гараһан Закаменай аймагай «Победа» колхоз аймагай центр — Цакир тосхонһоо баруулжаа 7—8 километрын газарта оршодог, — гэжэ манай селькор **Б. Цыбенов** бэшэнэ.—Эндэһээ дүтэхэнэ, шэнэһэн ой модоор хүреэлэгдэнхэй таатай зохид газарта колхоз 1954 онһоо эхилжэ, һүнэй-товарна шэнэ фермын городок барижа байна. Энлэ 120 үнеэнэй байха нэгэ байра типовой проектээр баригдажа дүүрэв. Энэ байра соо дүүжэн харгы, тэжээлэй кухни баригдажа, ажал ехэтэй хүдэлмэринүүд механизацилагдажа байна».

Эгэтын МТС-эй харьяата колхозуудта малай үбэлжэлгын эмхитэйгээр үнгэржэ байһан тухай селькор **П. Павлов** мэдээсэнэ. «... Энэ үбэлдөө хэды шанга хүйтэнэй болобошье, манай МТС-эй механизаторнууд малай гүүртэ болон отарануудта үбһэ тэжээл тракторaaр саг үргэлжэ зөөжэ байгаа, — гэжэ тэрэ бэшэнэ. — «С-80» гэжэ хүсэ ехэтэй трактораар үбһэ солоомо зөөжэ байһан тракторист-комсомолец Жамьян-Цырен Дашиев илангаяа һайнаар хүдэлмэрилнэ».

Гэбэшье, малажалай болон таряанажалай ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилха хэрэгтэ зарим колхозуудай хайша хэрэгээр хандадаг, энэ талаар зарим хүдэлмэринүүдые хэжэ эхилһэн аад, дүүргэнгүй орхижорхидог ушарнууд тухай бэшэгүүд мүн лэ ородог байна. Жэшээлхэдэ, Бичурын аймагай «Коммунизм», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудта ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдэй ямараар механизацилагдажа байһан тухай селькор **В. Ширипов** бэшэнэ. 1940-өөд онуудта «Коммунизм» колхоз электрификаци болон механизацида ехэ анхарал хандуулдаг, өөһэдөө колхозно ГЭС-тэй болоһон, тэрэнэй хүсөөр хүдэлхэ хэдэ хэдэн түхеэрэлгэнүүдые тодхоожо захалһан байгаа. Харин эдэнь мүнөө орхигдошоо. Тиихэдэ «Коммунизм» колхоздо механизацилгын талаар нилээд хүдэлмэринүүдэй хэгдэжэ байхада юушье захалаагүй байһан Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз илангаяа һүүлэй жэлнүүдтэ ехэ юумэ хээ. 1954 ондо 75 моринной хүсэтэй электростанци баригдажа, тон түрүүн таряанай ток дээрэхи хүдэлмэринүүд механизацилагдажа захалаа. Электрын хүсөөр «ВИСХОМ» гэжэ нэгэ зерносушилка хүдэлгэгдэнэ. Малай фермэнүүдтэхи ажал ехэтэй хүдэлмэринүүд механизацилагдажа байнхай. Мүн тэрэшэлэн Хамнигадайн, Хэжэнгын, Үдын МТС-үүдэй харьяата колхозуудта ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдэй муугаар механизацилагдажа байһан тухай Кударын аймагһаа нүхэр **Хандархаев,** Хэжэнгын аймагһаа нүхэр **Цыбиков,** Хориин аймагһаа нүхэр **Васильев** гэгшэд бэшэнэ.

Үбэлэй сагта малай, илангаяа хонидой адуулгые зүбөөр эмхидхэхэ гээшэ ехэ удхашанартай. Энэ жэлдэ колхозуудтаа малай үбэлэй адуулгын, уһалалгын һайнаар эмхидхэгдэһэн ба түл абалгын хоролтогүйгөөр үнгэргэгдэжэ байһан тухай Мухаршэбэрэй аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозһоо **Д.-Н. Цыренов,** Зэдын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозһоо **С. Аюшеев, Д. Цыремпилов,** Закаменай аймагай «Улаан Далахай» колхозһоо **Ф. Цыденжапов** гэгшэд бэшэнэ.

Мүнөө манай республикын городууд ба аймагуудай центрнүүдһээ ниитын малажалда хүдэлмэрилхэеэ комсомолецууд болон залуушуул олоороо колхозуудта гаража байна. Энээн тухай бэшэгүүд мүн лэ олоор ороно. «Урдань промышленностьда хүдэлмэрилжэ байһанаа армида алба хэжэ ерэһэнэй һүүлээр сэрэгшэд-комсомолецууд Б. Будаев, Ц. Цыренжапов, С. Сосоров, В. Гомбоев гэгшэд колхоздоо малажал дээрэ хүдэлмэрилхэеэ ошоо» гэжэ Закаменай аймагай «Коммунизм» колхозһоо **С. Мархаев** бэшэнэ.

Мүнөө малайнгаа үбэлжэлгые гээлтэ хоролтогүйгөөр, түл абалгаяа эмхитэйгээр үнгэргэхын тула малшад хүсэ шадалаа гамнангүйгөөр ажаллажа байна. Малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ саашадань ехэдхэхэ тушаа партиин Центральна Комитедэй январска Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые малшадай дунда үргэнөөр пропагандировалха шухала. Пленумэй тогтоолой эрилтын ёһоор наукын туйлалтанууд болон түрүү дүй дүршэлые ажал хүдэлмэридөө үргэнөөр нэбтэрүүлхэ хэрэгтэнь хүдөө ажахын мэргэжэлтэд малшадта ехэ туһаламжа үзүүлхэ уялгатай. Гэбэшье, энэ талаар манда үшөөл ехэ дутагдалнууд бии. Хүдөө ажахын зарим мэргэжэлтэд Пленумэй шиидхэбэринүүдтэй малшадые танилсуулха, түрүү дүй дүршэл дэлгэрүүлхэ ябадалда хайша хэрэгээр хандана. Жэшээлхэдэ, Бичурын аймагай «Коммунизм» колхоздо хүдэлмэрилдэг Бага-Куналейн МТС-эй зоотехник нүхэр Д. Жигмитов малшадай дунда хөөрэлдөө үнгэргэнэгүй. Ходо һогтуу ябахаһаа гадна, дээрэлхүү, ехэрхүү зантай, малай үхөө һаань гансал акт табиха ажалтай гэжэ селькор Ширипов бэшэнэ.

Мүнөө малай үбэлжэлгын тон харюусалгатай үе ябажа байна. Малай үбэлжэлгые, түл абалгые эмхитэйгээр үнгэргэхын түлөө малшадай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөе һуларуулангүй, саашадань бүри үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэй.



ЗУРАГ ДЭЭРЭ: эдиршүүлэй дунда болоһон санашадай республиканска мүрысөөндэ плаһан Улан-Удэ городой Железнодорожно районой команда. (Зүүн гарһаа) Б. Наукин, Н. Фалилеев, А. Котельников, О. Харитонов, С. Балдаев гэгшэд байна.

А. Мантаевай фото.

Библиотекэнүүдэй үүргые дээшэлүүлэе

Хүдөөгэй болон колхозуудай библиотекэнүүд ажалша зонние коммунистическээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ шухала үүргэ дүүргэдэг байха юм. Тэдэнэр уранһайханай, политическэ, научно-популярна литературын номуудые хүдөөгэй хүн зоной дунда үргэнөөр дэлгэрүүлхэ уялгатай. Ушар иимэһээ библиотекын хүдэлмэрилэгшэд өөһэдынгөө ажалые бодомжотой һайнаар эмхидхэхэ ёһотой болоно. Кударын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи Бага-Кударын хүдөөгэй библиотекын ажал энэ талаар жэшээ боложо үгэхэ байна. Энэ библиотекын гэрынь баташагшье һаа, досоогоо яһала һайн түхеэрэлгэтэй юм, тэндэ ороходо хододоо һаруул, сэбэр, таатай зохид байдаг. Эндэ хамта дээрээ 2 мянга холо гаран номууд бии, тэдээнэй мянга гаранинь уранһайханай литературын номууд юм. Үнгэрэгшэ жэлдэ тус библиотекэ 800 гаран шэнэ номуудые худалдажа абаһан байна. Мүнөө үедэ энэ библиотекэдэ 450-яад уншагшад бии гэжэ тоологдоно. Библиотекые комсомолка нүхэр Т. Воронцова даажа байдаг. Нүхэр Воронцова энэ библиотекэдэ ерэһээр оройдоол жэл шахуу боложо байна. Гэбэшье, энэ хугасаа соо библиотекынгээ хүдэлмэрие тэрэ шилээд һайжаруулжа шадаа. Үнгэрһэн үе соо библиотекэдэ номой выставкэ 8 дахин эмхидхэгдэһэн, хоёр дахин литературна вечер үнгэргэгдэһэн ба уранзохёолшо Галина Николаевагай «Таряа хадалга» гэжэ романаар уншагшадай конференци болоһон байна. Мүн малай гүүртэнүүд, фермэнүүд дээгүүр хамтаараа уншалганууд, малшадай һонирхоһон номууд тухай хөөрэлдөөнүүд оло дахин үнгэргэгдэнхэй.

Нүхэр Воронцова малажалай хүдэлмэрилэгшэдтэ 4 нүүдэл библиотекэнүүдые эмхидхэһэн байна. Тэрэнэй номуудыень библиотекарь байд гээд лэ һэлгүүлдэг юм. Эдэбхитэй хүдэлмэрилэгшэ мүнөө үедэ агитпунктые даагшаар ажаллажа байна.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой комсомольско организациин секретарь нүхэр Жарникова энэ библиотекын ажал тухай нигэжэ хөөрэнэ:

—Манай библиотекарь өөрынгөө уялгада ехэ дуратайгаар, үнэхөөрөө оролдосотойгоор хандадаг юм. Эгээл тиимэһээ олонинитэ уншагшадай дунда энэ нүхэрнай хүндэтэй болонхой.

Гэхэтэй хамта, аймагай зарим хүдөөгэй болон колхозуудай библиотекэнүүд өөрынгөө хүдэлмэрие һайнаар табижа шадаагүй байһаар. Тэдэнэй тоодо Шара голой хүдөөгэй библиотекэ (даагшань нүхэр Светошева), Тамирска хүдөөгэй библиотекэ (даагшань нүхэр Макарова), Ехэ-Кударын хүдөөгэй библиотекэ (даагшань нүхэр Абросимова) болон бусад оролсоно. «Путь Октября» гэжэ колхозой библиотекэ мүн лэ юушье хэнэгүй. Энэ библиотекын ажалые һайнаар табихын тула хэрэгтэй бүхы арга боломжо бии: нэн түрүүндэ, энээниие даажа байһан нүхэр Максимова тусхай бэлэдхэлтэй хүдэлмэрилэгшэ юм. Библиотекын байралдаг гэрыншье яһала һайн. Мүн тэрэшэлэн түлишэ болон электрын гэрэлээршье хангагданхай. Теэд, нүхэр Максимова даалгагдаһан энэ хүдэлмэридөө хайша хэрэг, һанаа амараар хандана.

Тиихэдэ энэ аймагай Ехэ-Кударын болон Хамнигадайн МТС-үүдтэ 500 гаран механизаторнууд болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэд хүдэлмэрилдэг байна.

Эдэнэй улам ургажа байгаа культурна эрилтэнүүдые гүйсэд һайнаар хангахын тула МТС-үүдтэ ёһото һайн библиотекэнүүдые эмхидхэхэ шухала байгаа. Харин эдэ хоёр МТС-үүдтэ оройдоол 500—1000 номуудтай заахан библиотекэнүүд бии юм.

Республикын Хүдөө ажахын министерство, хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обком МТС-үүдтэ олон номуудтай һайн библиотекэнүүдые нээхэ талаар зохихо туһаламжа үзүүлнэгүй.

Кударын аймгүйсэдкомой культурын таһаг, сомоной Соведүүд, колхозуудай правлени болон партийна эхин организацинууд хүдөөгэй ба колхозуудай библиотекэнүүдэй хүдэлмэрие һайжаруулхын тула зохихо анхаралаа табиха зэргэтэй.

С. Таханов.

Ажалшадта кино харуулгые һайжаруулха

Культурна хүдэлмэри ябуулагданагүй

Үбэлэй үедэ хүдөө нютагуудтахи культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэри улам ехэ болодог байна. Юуб гэхэдэ, колхознигууд болон МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд полевой хүдэлмэринүүдээ дүүргэжэ, колхозойнгоо центртэ, МТС-эйнгээ усадьбада элдэб ажал хэдэг бшуу. Зүгөөр, Кяхтын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо эгээ мүнөө үедэ ямаршье культурна хүдэлмэри ябуулагданагүй.

Эндэ яһала уужам, һайнааршье түхеэрэгдэһэн клуб бии юм. Теэд ядахын сагта эндэнь кинокартинануудшье харуулагдадаггүй. Залуушуулай дунда бэрхэ дуушад, хатар наадагшад олон. Теэд тэдэниие эмхидхэжэ, уранһайханай самодеятельностиин кружогто хабаадуулха тухай хэншье һаналаа табинагүй. Малшадай байһан газарнуудта культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри мүн лэ эмхидхэгдэнэгүй. Улаан булангууд тэндэ бии гэжэ тоологдодог юм. Харин тэндэнь ехэдээл һаа хоёр гурбан плакат, газетэнүүдһээ бэшэ юумэ олохонь бэрхэтэй.

Элидхэл, лекци, хөөрэлдөө малшадай дунда үнгэргэгдэнэгүй.

Дурсагдаһан дутагдалнуудые колхозой правлени болон партийна организаци ойрын сагта усадхаха бэзэ гэжэ найдагдана.

Ц. Хамаев.

Нүүдэл кино юундэ ерэнэгүйб?

Сүндэлгэ гэжэ нютагта Заиграйн аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой тарянажалай 2-дохи бригада ба малай нэгэ фермэ бии юм. Үнгэрэгшэ жэлэй октябрь һараһаа эхилээд, мүнөө хүрэтэр эндэхи колхознигуудта нэгэшье дахин кино харуулагдаагүй байна. Аймагай культурын таһагай нүүдэл киногой киномеханик энэ нютагаар ябангүйгөөр алад саашаа гарашадаг юм. Юундэ эндэмнай тогтоногүй гээшэбта гэжэ һурахада, «эндэтнай хүн зон үсөөн, тиимэһээ мүнгэн суглархагүй ха юм» гэжэ харюусадаг байна.

Д. Сандыков.

Графигаа алдаһан киномеханик

Торнин аймагай томодхогдоһон «Улаан-Бургалтай» колхозой центр Доодо-Бургалтай тосхоной ажалшадта һүүлшын хоёр һарын турша дотор нэгэшье кино харуулагдабагүй. Аймагай культурын таһагай нүүдэл киногой киномеханик нэгэ гэбэл ходо һогтуу ябадаг, үгы гэбэл, ганса колхоздо ошоод, 6—7 үдэшэ удаа удаагаар кино гаргажа байдаг заншалтай юм.

С.-Б. Чойдонов.

КНДР-эй загаһанай промышленностиин амжалта

ПХЕНЬЯН, мартын 1. (ТАСС). Ороной загаһанай промышленностиие һэргээхэ ба хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэб Корейскэ Арадай-Демократическа Республикада амжалтатайгаар дүүргэгдэжэ байна. Эблэрэлтэһээ хойшо гүрэн хадаа загаһанай промышленностиие хүгжөөлгэдэ 1,1 миллиард шахуу вон һомгоо. Загаһа барилгын флот түргэнөөр һэргээгдэнэ. Мүнөө үедэ тэрэ флотынь 1.200 судноһаа бүридэдэг юм. Загаһа судноһаа буулгаха, буйлуулха ба загаһа хадагалха хүдэлмэринүүдые механизацилха талаар ехэ юумэ хэгдээ. Шэнэ арга методүүдые хэрэглэһэнэй ашаар загаһашад хадаа дайнай урда тээхи хэмжээндэ орходоо загаһа барилгые нилээд дээшэлүүлһэн байна.

КНДР-эй загаһанай промышленностиин түрүүшүүлэй зүблөөн һаяхан болоһон байна. Зүблөөндэ хабаадагшад хадаа загаһа бариха ба буйлуулха талаар мүнөө жэлэйнгээ түсэбые үлүүлэн дүүргэхэ, 1956 он хүрэтэр загаһанай продукци гаргалгые 100 процентээр дээшэлүүлхэ ябадал хараалһан, гурбан жэлэй түсэбые үлүүлэн дүүргэхэ гэһэн уялга нэгэн дуугаар баталан абаһан байна.

Монголой Арадай-революционно партиин 34 жэлэй ой

УЛАН-БАТОР, мартын 1. (ТАСС). Монголой арадай-революционно партиин байгуулагдаһаар 34 жэлэй ой мүнөөдэр гүйсөө. Энэ гайхамшагта үдэртэ зорюулан «Үнэн» газетэ түрүү бэшэг толилоо. Монгол арадай революционно тэмсэлэй залан ударидахы ба хүтэлбэрилхы хүсэн болгошо манай парти алдарта замаар ябажа гараа. Арадай революци хадаа ороной хүгжэлтэдэ шэнэ үеые нээжэ, манай арадай ажабайдалые үндэһөөрнь хубилгаа. Партиин угаа ехэ габьяа юуб гэхэдэ, тэрэ хадаа өөрынгөө ажал-ябуулгада марксизм-ленинизмын бүгэдые илагша һургаалые хүтэлбэри болгоно, агууехэ Ленинэй сэсэн мэргэн һургаалые бодото хэрэг дээрэ творческоор хэрэглэнэ. Монголой арадай-революционно партиин шалгагдамал хүтэлбэри доро ябажа, социализм байгуулха хэрэгтэ монгол арадай шэнэ амжалтануудые туйлаха байһаниинь лабтай гэжэ статья соо хэлэгдэнэ.

МНР-тэ Венскэ Хандалгада гар табигдажа байна

УЛАН-БАТОР, мартын 1. (ТАСС). Атомна дайнда бэлэдхэлдэ эсэргүүсэхые уряалан Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюрогой хандаһан Хандалгада гар табилга Монгол Арадай Республикада ехэ дэбжэлтэтэйгээр үнгэргэгдэжэ байна. Мүнөө үедэ тус Хандалгада 300 мянга гаран хүн гар табяад байна. Гар табилга үргэлжэлүүлэгдэһээр.

Австрида Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табигдажа байна

ВЕНА, мартын 1. (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшадай Австрийскэ соведэй мэдээсэһэнэй ёһоор атомна дайнда бэлэдхэлгэдэ эсэргүүсэхые уряалан Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюрогой хандаһан Хандалгада гар табиха кампани Австрида амжалтатайгаар үргэлжэлүүлэгдэжэ байна.

Гансахан лэ үнгэрһэн неделиин турша соо Венскэ Хандалгада 15 мянга шахуу австриецууд гар табяа.

Хэдэхэн үдэрэй турша соо Линцдэ (Дээдэ Австри) дүрбэ мянган хүн Хандалгада гар табиһан байна.

Гар табилгын кампани үнгэргэлгэдэ австрийска залуушуул эдэбхитэйгээр хабаадалсана. «Австрийска сүлөөтэ залуушуул» гэжэ организациин эдир залуу хүбүүд, басагад зургаа мянга гаран хүндэ гар табюулһан байна.

Урда Корейһээ КНДР-эй тала руу ниидэн ороһон лётчигой мэдүүлгэ

ПХЕНЬЯН, мартын 1. (ТАСС). Корейн Центральна телеграфна агентствын дамжуулһанай ёһоор, урдакорейскэ армиин 25-дахи дивизиин авиационно частиин командир байһан Ким Сен Гю КНДР-эй тала руу һаяхан самолёдоор ниидэжэ ороһон байгаа. Тэрэ хадаа Пхеньянда болоһон пресс-конференци дээрэ мэдүүлгэ хэһэн байна.

Урда Корейн арадай хүндэ хүшэр байдал тухай, нютагай хүн зондо американска сэрэгэйхидэй шэрүүн шангаар хандадаг тухай, урдакорейскэ правительствын ба армиин тушаалтадай эдилгэ эдишэ абадаг тухай өөрынгөө мэдүүлгэ соо тэрэ хөөрэжэ үгөө. Урда Корейн хүн зон тон ядуу байдалтай болонхой гэжэ Ким Сен Гю хэлээ. Эрэшүүлые армида хүсөөр оруулдаг, баалалтын хүдэлмэридэ ябуулдаг юм, тиихэдэ тэдэнэй гэр бүлэнэр үлэсэжэ үхэхэ туйлда хүрэнхэй.

Хойто Корейдэхи байдал тад ондоо, эндэхи хүн зон үлэсэхэ ядаха гээшые мэдэнэгүй,—гэжэ тэрэ мэдүүлээ. — Манай Эхэ оронине эбэй ёһоор нэгэдүүлхые КНДР-эй арадай Верховно суглаанай уряалһан уряа хадаа 30 миллион Эсэгэ оронойхидоймнн дура хүсэлдэ бүрин зохилдоно. Корейскэ арадые шэнэ дайнда түлхин оруулхые эрмэлзэжэ байһан американецуудай ба Ли Сын Манай харата муухай һанаашалгануудые саашадаа тэсэхэ аргагүй болоһон дээрэһээ би Хойто Корейн тала руу ороһон байнаб.

КНДР-эй арадай эб найрамдалые ехээр хүсэжэ байһыень би мүнөө өөрынгөө нюдөөр харабаб, урда тээнь өөрынгөө хэһэн гэм зэмые сагааруулхын тулада бүхы хүсэ шадалаа зорюулхаб, — гэжэ түгэсхэлдөө Ким Сен Гю мэдүүлээ.

Францидахи политическэ байдал

ПАРИЖ, мартын 1. (ТАСС). Хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, правительствын үсэгэлдэрэй заседани дээрэ элдэб асуудалнууд хаража үзэгдөө. Парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталха талаар Республикын Соведтэ болохоёо байһан үгэ хэлэлгэнүүдтэ ехэ анхарал хандуулагдаа.

Мүнөөдэр гараһан газетэнүүдэй тэмдэглэһэнэй ёһоор, Республикын Соведтэ үгэ хэлэлгые мартын 20-до эхилхэ гэжэ Эдгар Фор дурадхаа. Энэ асуудалаар ямаршье шиидхэбэри абтаагүй. Харин тус асуудал министрнүүдэй соведэй мартын 2-ой заседани дээрэ дахин зүбшэн хэлсэгдэхэ юм. Тус заседани дээрэ республикын президент Рене Коти түрүүлэгшээр һууха байна.

«Энформасьон» гэжэ газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталха гурим тухай асуудалаар парламентска бүлэгүүдэй дунда шанга зүрилдөөн болоно. Хэрбээ Республикын Соведэй заһабари оруулаа гээшэ һаань, хуулиин проектые бүхэли дээрэнь бэшэ, харин Соведэй оруулһан заһабарине Национальна суглаан дээрэ хаража үзөөд лэ дүүргэхэ гэжэ Форой правительствын һанаашалжа байһан тухай «Энформасьон» газетэ бэшэнэ.

Парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталха тухай асуудалһаа уламжалан политическэ байдалай «ямараашье хүгжэхэнь мэдэгдэхээр бэшэ болоод байна» гэжэ «Энформасьон» газетэ тэмдэглэнэ.

Урдын Мендес-Франсын правительствын зохёоһон гуримай ёһоор Туниста «доторой автономи» үгэхэ тухай франко-тунисска хэлсээнүүдые һэргээхэ тушаа асуудалые правительство мүн лэ зүбшэн хэлсээ. Гадна, 1955 оной бюджедые парламентын баталалгые түргэдхэхэ гэжэ правительство шиидхэһэн байна. Национальна суглаан дээрэ энэ асуудалаар үгэ хэлэлгэ мартын 4-дэ эхилхэ юм.

Американска адмирал Дүтын Востогой оронуудаар аяншална

ПАРИЖ, мартын 1. (ТАСС). Франс Пресс агентствын дамжуулһанай ёһоор, Атлантическа океанай зүүн таладахи ба Дундада далайдахи американска далайн-сэрэгэй хүсэнүүдые командалагша адмирал Кэссэди үсэгэлдэр Тегеранда ерээ. Тэрээнтэй хамта, американска генеральна штабай офицернүүд ерэлсэһэн байна.

Тегеранда ерэхынгээ урда тээ адмирал Кэссэди Багдадта ба Анкарада хүрэһэн байна. Кэссэди хадаа Анкарада Турциин премьер-министр Мендерестэй, тусхайлбал турецко-иракска договор тушаа хэлсээ хэһэн байна.

Анкарада үнгэргэгдэһэн пресс-конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Кэссэди ингэжэ мэдүүлээ. Турецко-иракска договор хадаа «Миниин командовани доро байһан зонодо» нүлөөлхэ байһаниинь сохомтой гэбэ.

Вьетнамай Демократич[еска] Республикада түмэр зам[...] һэргээгдэнэ

ПЕКИН, мартын 1. (ТАСС). [...]хуа агентствын корреспондент[...] дээсэһэнэй ёһоор, Ханой—Му[...]гуань гэһэн түмэр зам дээрэ [...]нууд ябадаг болоо. Энэнь, Ханой[...]дарай Ень-Вьен станци дээрэ [...]дэр баярай оршон байдалда тэ[...]лэгдэһэн байна. Тус харгын [...] 167 километр болоно (Мунань[...] хадаа хитад-вьетнамска хилэ [...] байһан хитадай город юм).

Түмэр замые һэргээлгэдэ ха[...]далсаһан захиргаанай газарну[...] болон хүдэлмэришэдтэ Вьетна[...] Демократическа Республикын пр[...]дент Хо Ши Мин бэшэг эль[...] Республикые экономическа тала[...] һэргээлгэдэ энэ замай ехэ удх[...]нартай байһаниинь тус бэшэг [...] онсо тэмдэглэгдэнэ.

—о—

ШАТАРАЙ БҮХЭСОЮЗНА ЧЕМПИОНАТ

Февралиин 26-да арбадахи тур[...]лоо. Спасский Авербахые, Тайм[...] Антошиниие, Иливицкий Щег[...]ковые, Борисенко Микенасые [...]гээ. Дэлхэйн чемпион Ботвинник[...] Симагин хоёрой наадалга хой[...]луулагдаа.

Корес—Корчной, Котов—С[...]лов, Петросян—Флор, Кан — Л[...]цын гэгшэд тэнсээ.

* * *

Наадагдажа дүүрээгүй парти[...] февралиин 27-до наадагдаа. Бот[...]ник Авербахые, Кан Корч[...] шүүгээ. Симагин Котов гэгшэд [...]сээ. Геллер Фурман хоёр наада[...] Ботвинник Симагин хоёрой наа[...]га 68-дахи ябадалдаа дахин хой[...]луулагдаа.

* * *

Шатарай Бүхэсоюзна чемпион[...] түрүүшынь хахад дүүрэбэ. З[...]тэды дүн гаргажа болохо байна.

Бүхы турнуудта гроссмейстер[...] болон мастернуудай хоорондоо [...]га тэмсэлэй болоһые түбхын тур[...]дэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Чемпио[...]та наадаһан зуун партиин [...]дынь тэнсэлгээр дүүрээ.

Арбан турай һүүлээр долоон о[...]той болоһон гроссмейстер Смы[...] мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Г[...]смейстер Ботвинник 6,5 очкотой, [...] нэгэ наадагдажа дүүрээгүй па[...]тай, уласхоорондын мастер С[...]ский 6,5 очкотой, гроссмейстер [...]лер 6 очкотой, мүн наадагдажа [...]рээгүй нэгэ партитай.

* *

СССР-эй шатарай чемпион[...] 11-дэхи тур февралиин 28-да б[...] Смыслов — Ботвинник, Симаги[...] Спасский гэгшэдэй партинуудые [...]зон ехэ анхаралтайгаар хараһан[...]на. Шатараар дэлхэйн түрүү һуу[...] нэгэтэбэшэ буляалдаһан Ботвин[...] Смыслов хоёр дахин наадажа [...] Советскэ тон бэрхэ шатаршад[...] үлүүтэй дахин урдаһаа хаража [...]даһан байна.

Смысловой ноёнойнгоо урдахи[...] бүүгээр түрүүлэжэ ябахадань, [...]винник французска хамгаалгые [...]лэн абаха бэзэ гэжэ харагшад ху[...]һэн байгаа. Юуб гэхэдэ, дэлхэй[...] рүү һуури эзэлхын түлөө матчи[...] Ботвинник французска хамгаал[...] нэгэтэ бэшэ хэрэглэдэг байһан [...] Гэбэшье, дэлхэйн чемпион хада[...]нөө ондоогоор ябаһан байна.

Бэрсэ тээхи таладань хараар[...] дагшын добтолго хэжэ болохо [...]һанда һаад ушаруулхын ту[...] Смыслов наймадахи ябадалдаа [...]хынгаа хүбүү түлхиһэн байна. [...]хэдэнь, Ботвинник нүгөө тала[...] хүбүүдээрээ добтолго хэжэ дары[...]һон байна. Ехэ һонирхолтой тэмс[...] болобошье, дэлхэйн чемпион [...] гоомжогүй ябадал хээ. Т[...]дэнь, Смыслов хараар наа[...]шын ноён тээхи таладань [...] шанга добтолго хэһэн байна. 28-[...] ябадалдаа Ботвинник шүүг[...] гэжэ мэдэрээ.

Ленинградска залуу мастер С[...]ский Симагинтай хараар наа[...] Тэрэ хадаа ехэ шадамар бэр[...] наадаһан дээрэһээ 29-дэхи ябад[...]даа нүгөөдэеэ шүүһэн байна.

(ТАСС)

Редактор Д. Л. ЛОБСАНО[...]

Мүнөөдэр кино театрнуудта

Оперо ба баледэй театрта — [...] «Севильский цирюльник» (20 ч.).

«ЭРДЭМ» кинотеатрта «Опасные [...]пы» (10 ч. 30 м., 11 ч. 50 ., 13 ч. [...] «Эрнст Тельман — сын своего кл[асса»] (14 ч. 30 м., 17 ч., 19 ч. 30 м. ба 2[...]

Театральна шүүмжэлэлые үргэнөөр дэлгэрүүлэе

БМАССР-эй Культурын министерствын үүсхэлээр театральна шүүмжэлэлэй асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ зорюулагдаһан суглаан һаяхан Улан-Удэдэ болобо. Суглаанда драматургнууд, режиссернууд, артистнууд, хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэд, шүүмжэлэгшэд ба литература болон искусствода хабаатай городой интеллигенциин түлөөлэгшэд байлсаба.

БМАССР-эй Культурын министр нүхэр Дамдинжапов тус суглаан дээрэ театральна шүүмжэлэлэй республика дотор хэр зэргээр дэлгэрүүлэгдэжэ байһан тухай ба саашанхи зорилгонууд тухай элидхэл хэбэ.

—Театральна шүүмжэлэл хадаа арад зониие коммунистическээр хүмүүжүүлхэ ябадалда шухала үүргэ дүүргэнэ, тиимэһээ манай парти энээндэ ехэхэн анхарал табина,— гэжэ тэрэ зааба. Ушар юуб гэхэдэ, театральна шүүмжэлэлэй хүсөөр ажалша зоной уранһайханай мэдэрэл хүгжөөнэбди, искусствын зохёолнуудай ушар удхые элирүүлэн тайлбарилнабди. Теэд иимэ ехэ удхашанартай хэрэгтэ ёһото анхарал табигданагүй, энээниие эмхидхэхэ зэргэтэй хэблэлэй органууд, газетэнүүд хайша хэрэгээр хандана, театрнуудта туһа болохоор гүнзэгы шанартай рецензинүүд бэшэгдэнэгүй.

Элидхэлэй һүүлээр театральна шүүмжэлэлэй хэр зэргээр дэлгэрүүлэгдэдэг байһан тухай үгэ хэлэлгэн эхилбэ. Эгээн түрүүлэн ород драмын театрын директор нүхэр Иофин үгэ хэлэхэ зуураа, нигэжэ тэмдэглэбэ: «Театрын табиһан зүжэгүүд тухай рецензи бэшээшэд тус зүжэгэй хайшан гэжэ табигдаһан тухай, артистнарай хэр зэргэ оролдолго гаргаһан тухай һонирхонгүй, нэгэ дахин зүжэгые ерэжэ хараад лэ, халирхайгаар бэшэжэрхидэг юм. Артистнар тэдээн тухай нэгэшье үгын хэблэлдэ гараа һаа, сэдьхэлээ хүдэлгэн уншадаг байна, юундэб гэхэдэ, театральна шүүмжэлэл гээшэ харагша олониитын һанамжые нэгэдхэһэн, театр болон артистнарай ажалда олоной зүгһөө үгэһэн сэгнэлтэ болоно бшуу».

—Театрнуудай хүтэлбэрилэгшэд репертуарна түсэбөө зохёоходоо жинирэй харагшадай хэлэһэн һанамжануудые хэрэгсээдэггүй, тиихэдэ ород драмын театр манай эндэхи драматургнуудай бэшэһэн зүжэгүүдые табидаггүй,—гэжэ үгэ хэлэһэн нүхэр Чимитдоржиев тэмдэглэбэ.

Удаань үгэ хэлэһэн нүхэр Жимбиев «Бурят-Монголой театр» гэһэн нүхэр Ходорковскаягай ном манай театрын түүхые гүйсэд һайнаар харуулнагүй,—гэбэ. «Республикын арадай творчествын байһан хүдөөгэй уранһайханай самодеятельностьда туһа болгон, алдар нэрэтэй артистнуудай хөөрэлдөөнүүдые, хайшан гэжэ зүжэг наада табиха тухай заабаринуудые суглуулан хэблэхэ ябадал эмхидхэнэгүй, тэрэнэй гаргадаг эстрадна сборнигто удха муутай, бирагүйхэн элдэб янзын зүжэгхэнүүд оролсодог»,—гэжэ нүхэр Жимбиев шүүмжэлбэ.

Театральна шүүмжэлэгшэ нүхэр Плишкина үгэ хэлэхэ зуураа, «үнинэй гаража байһан зүжэгүүдые бодомжотой һайнаар шэнжэлжэ, дутуу дундыень театральна шүүмжэлэлэй үндэһөөр зайлуулдаг заншал республика соомнай үгы» гэжэ һануулба.

БМАССР-эй уранзохёолшодой Союзай правлениин түрүүлэгшэ Н. Г. Балдано өөрынгөө хэлэһэн үгэ соо «театрын түүхэ ба ажал-ябуулга тухай, арадай болон габьяата артистнуудай творческо зам тухай согсолон бэшэһэн номууд үгы»—гээд, залуу шүүмжэлэгшэдтэ хандан тиимэ номуудые бэшэхыень уряалба.

Нүхэр Бадараев «сценын тодо һонор, нэтэ янзын литературна үгүүлбэритэй хэлэн үгы» гэжэ шүүмжэлбэ. Үнэхөөрөөшье, зарим артистнуудай хэлые шагнахада, шэхэндэ тааруугүй, гажа буруу шэнги байдаг. Нэгэ янзын, һонор тодо, литературна үгүүлбэритэй болохо ябадалдамнай радио болон театрын хэлэн үльгэр жэшээ боложо үгэхэ ёһотой бшуу. Үгэ хэлэһэн нүхэд Лиихобоин, Аюшин, Николаев, Федоров гэгшэд театральна шүүмжэлэлэй һэбхи шанартай, халирхай байһан тухай шүүмжэлбэд.

БМАССР-эй Культурын министр нүхэр Дамдинжапов суглаанай дүүрэхэ дээрэ «үгэ хэлэгшэдэй оруулһан бүхы һанамжанууд ба ажаглалтануудые тэмдэглэжэ абаабди, саашадаа хаража үзэхэбди» гэжэ мэдүүлбэ.

Н. Очиров.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора—32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности — 34.05, местной информации и писем— 24-74. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00393. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР Зак. № 747.